Система електронних платежів Національного банку України (шифр СЕП-4) Загальні правила реалізації стандарту ISO 20022, спільні для всіх інструментів Частина 2. Ідентифікація

Версія 2.1

на 45 аркушах

2021 р.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35

Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

ІСТОРІЯ ЗМІН

Дата	Версія	Опис
11.12.2020	2.0	Затверджено за В/52-0009/90970
травень 2021	2.1	1. Розрізняються фінансові установи – «агенти» і установи, які агентами не є. У тому числі банки-нерезиденти не є агентами. 2. В ідентифікації ЦОСЕП «за допомогою блоку «Organisation Identification» вказано значення реквізиту «Identification» – 9 нулів. 3. В ідентифікації Депозитарію скорочено кількість реквізитів. 4. Додано опис блоку «Контактні дані». 5. Як джерело для «Коду країни» визначено Державний стандарт (ДСТУ ISO 3166-1:2009). 6. Деталізовано умови перевірки рахунків, спільні для всіх повідомлень. 7. Переглянуто обов'язковість реквізиту «Країна резидентності» залежно від повідомлення та ролі учасника; сформульовано умови щодо потреби його заповнення в різних повідомленнях та ролях.

СКЛАЛИ

Назва підрозділу	ПІБ
Департамент інформаційних технологій Управління розроблення банківських інформаційних систем	Михайлова В.В

УЗГОДЖЕНО

Назва підрозділу	Посада	ПІБ
Департамент інформаційних технологій	Директор	Нагорнюк В.В.
Департамент фінансового моніторингу	Директор	Бережний О.М.
Департамент платіжних систем та інноваційного розвитку	Директор	Поддєрьогін А.А.
Управління інструментів упровадження монетарної політики	Начальник	Вагіна Н.Б.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35

Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

Зміст

1. Загальні принципи оформлення документу 4
1.1. Коди, що використовуються в описі реквізитів 4
2. Категорії учасників розрахунків та їх ідентифікація 5
2.1. Категорії учасників розрахунків у СЕП 5
2.1.1. Фінансові установи 5
2.1.2. Фінансові установи, які не є агентами 6
2.1.3. Депозитарії 6
2.1.4. Клієнти 6
2.1.5. Центр оброблення СЕП 7
2.1.6. Обмеження проекту СЕП-4 щодо фінансових установ-нерезидентів 7
2.1.7. Класифікація учасників СЕП 7
2.2. Ідентифікація фінансової установи 9
2.2.1. Учасник СЕП 11
2.2.2. Скорочений набір реквізитів учасника СЕП для окремих ролей 12
2.2.3. Небанківська установа – надавач фінансових платіжних послуг (ASPSP) 13
2.2.4. Особливості ідентифікації учасників СЕП 14
2.3. Ідентифікація Депозитарію 15
2.4. Ідентифікація клієнта–юридичної особи 16
2.4.1. Центр оброблення СЕП у разі його ідентифікації за допомогою блоку «Organisation Identification» 20
2.5. Ідентифікація клієнта–фізичної особи 22
2.6. Блок «Місцезнаходження» (Postal Address) 26
2.7. Блок «Контактні дані» (Contact Details) 27
2.8. Задоволення вимог валютного нагляду засобами ідентифікації учасників розрахунків 28
2.8.1. Фінансова установа у разі її ідентифікації за допомогою блоку «Financial Institution Identification» 29
2.8.2. Юридична/фізична особа в платіжному повідомленні 29
2.8.3. Юридична/фізична особа в запиті на здійснення платежу 30
2.8.4. Юридична/фізична особа у внутрішньобанківських повідомленнях 30
3. Ідентифікація рахунків 30
3.1. Ідентифікація рахунку у форматі IBAN 31
3.2. Ідентифікація рахунку у форматі, відмінному від IBAN 31
3.3. Рахунки в банках-резидентах 32
3.4. Рахунки в ASPSP 32
4. Ідентифікація валют 33
5. Ідентифікація країн світу 33
6. Ідентифікація фінансових повідомлень і трансакцій 34
6.1. Загальні поняття про ідентифікацію повідомлень і трансакцій в міжнародному стандарті ISO 20022 34
6.2. Ідентифікація повідомлень ISO 20022 в СЕП 35
6.3. Ідентифікатор повідомлення (MessageIdentification) 37
6.4. Унікальний ідентифікатор трансакції (UETR) 38
6.5. Ідентифікатор імені повідомлення (Message Name Identification) 40
6.6. End-To-End Identification 40
7. Задоволення вимог фінансового моніторингу 43

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

1. Загальні принципи оформлення документу

1. У даному документі наводяться англійські назви реквізитів ISO 20022 та їх український переклад. Для певних реквізитів (особливо тих, які в англійському варіанті мають однакову назву, на кшталт „Ідентифікатор"), український переклад подається не буквальний (тобто опису, передбаченого стандартом ISO 20022 для загального випадку), а уточнює зміст реквізиту з урахуванням застосування до предметної області – безготівкових розрахунків в Україні та СЕП.

2. Вимоги до інформації, яка супроводжує переказ коштів, визначені статтею 14 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" від 06 грудня 2019 року № 361-IX (далі – Закон про ПВК/ФТ). Зокрема, цей Закон визначає випадки, у яких інформація про платника / ініціатора платежу / одержувача повинна містити певний набір реквізитів, та набір цих реквізитів.

В окремому розділі «Задоволення вимог фінансового моніторингу» розглянуто, для яких повідомлень ISO 20022 і яких ролей учасників розрахунків у цих повідомленнях застосовуються зазначені вимоги.

У розділі «Категорії учасників розрахунків та їх ідентифікація» даного документу наведено загальний опис і правила заповнення реквізитів повідомлень ISO 20022, що містять інформацію про учасників розрахунків. Якщо зазначені вимоги Закону про ПВК/ФТ вимагають у випадках, передбачених Законом, заповнити певні реквізиті за певними додатковими правилами, то ці додаткові правила наведено в розділі «Задоволення вимог фінансового моніторингу».

3. Вимоги валютного нагляду визначено в статті 11 Закону України «Про валюту та валютні операції». Включення в повідомлення ISO 20022 інформації, потрібної для забезпечення можливості виконання зазначених вимог валютного нагляду, розглянуто в розділі «Задоволення вимог валютного нагляду засобами ідентифікації учасників розрахунків».

4. У даному документі використано терміни, визначені чинним законодавством з питань безготівкових розрахунків і фінансового моніторингу. Після набуття чинності новим Законом України «Про платіжні послуги» термінологія може бути переглянута для приведення у відповідність до нього.

1.1. Коди, що використовуються в описі реквізитів

Код BIC – код, присвоєний фінансовій або нефінансовій установі за стандартом ISO 9362 „Banking – Banking telecommunication messages – Business Identifier Code (BIC)".

Код LEI юридичної особи – унікальний код, який присвоюється юридичній особі згідно зі стандартом ISO 17442 та використовується для здійснення операцій на фінансових ринках.

Код країни – двосимвольний літерний код країни, визначений Національним стандартом України "Коди назв країн світу" (ДСТУ ISO 3166-1:2009)

Код ЄДРПОУ – ідентифікаційний код платника податків за Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (ЄДРПОУ).

РНПП – реєстраційний (обліковий) номер платника податку, який присвоюється контролюючими органами згідно з Наказом Міністерства фінансів №1588 і вноситься до **Єдиного банку даних про платників податків - юридичних осіб** (далі - Єдиний банк даних юридичних осіб) та складових частин такого банку даних (реєстру платників податків - нерезидентів, реєстру договорів про спільну діяльність, договорів управління майном та угод про розподіл продукції).

РНОКПП – Реєстраційний номер облікової картки платника податків.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35

Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

IBAN – міжнародний номер банківського рахунку IBAN згідно зі стандартом "Національна настанова України. Фінансові операції. Правила формування міжнародного номера банківського рахунку (IBAN) в Україні (IBAN Registry:2009, NEQ) ДСТК-Н 7167:2010" (далі – "Український стандарт IBAN").

МДО – код міждепозитарного обліку, що присвоюється Центральним депозитарієм цінних паперів як код учасника системи депозитарного обліку в порядку, установленому законодавством України з питань депозитарної діяльності (див. постанова Правління НБУ від 21.12.2017 №140 і «Положення про порядок отримання зберігачем, депозитарієм та іноземною депозитарною установою кодів міждепозитарного обліку», затверджене рішенням правління Національного депозитарію України № 1/1 від 11.01.2001).

Позначення „Код банку (МФО)" в цьому документі використано для 6-цифрового коду банку, визначеного нормативно-правовими актами для ідентифікації банківських установ в Україні, для того, щоб відрізняти даний код банку від інших кодів, зокрема вищезазначених.

2. Категорії учасників розрахунків та їх ідентифікація

2.1. Категорії учасників розрахунків у СЕП

2.1.1. Фінансові установи

1. До фінансових установ належать:

1) Банк-резидент України (у тому числі Національний банк України), філія або небанківська („інша") установа – учасник СЕП (означення "іншої" установи див. Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті, затверджена Постановою Правління НБУ від 16.08.2006 №320 (зі змінами)):

- безпосередній;
- опосередкований.

2) ASPSP – небанківська установа – надавач фінансових платіжних послуг, в якій відкрито платіжний рахунок платника/отримувача (Account Servicing Payment Service Provider в термінах PSD2). ASPSP не є учасником СЕП. Якщо такій фінансовій установі надано статус учасника СЕП, то надалі в СЕП вона розглядається не як „ASPSP", а як "учасник СЕП".

Відповідно до законопроекту про платіжні послуги ASPSP матиме право на ведення платіжних рахунків. Законопроектом не передбачено відкриття ASPSP кореспондентських рахунків банків.

2. ISO 20022 вводить поняття «Агент» – це Фінансова установа, яка на законних підставах має право вести рахунки клієнтів, а саме банк та небанківський надавач платіжних послуг, який відповідно до законодавства України отримав право на відкриття та ведення рахунків клієнтів.

3. Банк, філія, інша установа-учасник СЕП, ASPSP розглядаються та ідентифікуються як „фінансові установи" в тому разі, коли для даного повідомлення ISO 20022 вони виконують функції з оброблення платежів і розрахунків (тобто є „Агентами").

Коли вони оформляють свої власні платежі, тобто є „платником" (Debtor, Initiating Party та стосовні ролі) або „одержувачем" (Creditor та стосовні ролі), то спосіб їх ідентифікації залежить від реквізитів, передбачених для конкретного типу повідомлення. Якщо структура по-

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

відомлення ISO 20022 не передбачає вказання в цих реквізитах ідентифікації фінансової установи, то тоді зазначені установи у цих реквізитах повідомлення розглядаються та ідентифікуються як „юридичні особи".

Наприклад, якщо банк відправляє платежі від свого імені: один в повідомленні ***pacs.008***, а другий в повідомленні ***pacs.009***, то в обох випадках він має заповнити реквізит Debtor власними реквізитами, що його ідентифікують.

- У повідомленні ***pacs.009*** передбачена ідентифікація Debtor як фінансової установи. Тому в цьому реквізиті банк заповнює власну ідентифікацію як фінансової установи (див. заповнення блоку „Financial Institute Identification").
- У повідомленні ***pacs.008*** **не** передбачена ідентифікація Debtor як фінансової установи. Тому в цьому реквізиті банк заповнює власну ідентифікацію як юридичної особи (так само, як він заповнював би її для свого клієнта) (див. заповнення блоку „Organisation Identification").

4. СЕП веде довідники учасників СЕП і ASPSP та приймає повідомлення до СЕП тільки в тому разі, якщо учасник СЕП / ASPSP, вказаний у реквізитах повідомлення, які ідентифікують фінансову установу, є у відповідному довіднику.

Якщо учасника СЕП або ASPSP ідентифіковано в реквізитах платника / одержувача як юридичну особу, то СЕП не перевіряє його наявності у зазначених довідниках.

2.1.2. Фінансові установи, які не є агентами

1. З точки зору законодавства України, до фінансових установ належать і такі установи, які не відповідають означенню «агента» в ISO 20022. Такі установи в контексті ISO 20022 розглядаються та ідентифікуються як юридичні особи. Термін «фінансова установа» в наборі документації по впровадженню ISO 20022 в Україні та СЕП-4 до них не застосовується.

До фінансових установ, які не відповідають означенню «Агент», належать: кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії та інші юридичні особи, виключним видом діяльності яких є надання фінансових послуг.

2. Банк набуває статусу «фінансової установи» виключно після отримання банківської ліцензії та внесення відомостей про нього до Державного реєстру банків (ст. 17 Закону Україні про банки і банківську діяльність). Після отримання банківської ліцензії банку відкривається коррахунок та присвоюється МФО. Отже, до цього часу банк у стадії створення розглядається та відповідно ідентифікується в повідомленнях ISO як юридична особа.

3. Ліквідатор банку розглядається як юридична особа.

2.1.3. Депозитарії

Депозитарій – це установа, яка здійснює депозитарну діяльність, не є учасником СЕП і взаємодіє з СЕП для реалізації розрахунків за цінні папери за принципом «поставка проти оплати» ("Delivery versus Payment", далі – DVP).

СЕП веде довідник депозитаріїв і приймає повідомлення від Депозитарія до СЕП тільки в тому разі, якщо Депозитарій, вказаний у реквізитах повідомлення, є у цьому довіднику.

2.1.4. Клієнти

1. Клієнт банківської установи або користувач платіжних послуг ASPSP – фізична або юридична особа, яка не виконує функцій з обслуговування переказу, а лише користується послугами фінансових установ.

2. СЕП не веде довідника клієнтів усіх фінансових установ України.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

2.1.5. Центр оброблення СЕП

За стандартом ISO 20022, у більшості повідомлень процесинговий центр платіжної системи не описується як окрема роль. Проте існує ряд повідомлень, у яких має бути вказана їхня точка створення („Originator", тобто створювач або автор), і такою точкою може бути Центр оброблення СЕП (далі – ЦОСЕП).

Для таких (і тільки таких) випадків ідентифікаційні дані ЦОСЕП заносяться в той реквізит, який передбачений в даному повідомленні для опису автора повідомлення.

Наприклад, у повідомленнях ***camt.029, pain.014*** (перелік не є вичерпним) можна ідентифікувати його створювача тільки як юридичну або фізичну особу; тому для ЦОСЕП у цих повідомленнях вибрано варіант використання блока ідентифікації юридичної особи.

Зрозуміло, що ЦОСЕП не є юридичною особою з нормативно-правової точки зору. Тому для того, щоб відрізнити ЦОСЕП від „справжніх" юридичних осіб, для нього вводиться окрема позначка у реквізиті, що визначає тип установи (див. нижче).

2.1.6. Обмеження проекту СЕП-4 щодо фінансових установ-нерезидентів

1. Банк-нерезидент виконує розрахунки з банками України виключно через взаємні кор-рахунки – за рахунками 1500, 1600 через SWIFT за межами СЕП**.**

Згідно з чинним законодавством, Банк-нерезидент НЕ МАЄ ПРАВА:

- відкривати клієнтський рахунок в українському банку;
- бути учасником СЕП.

Зважаючи на сказане, банк-нерезидент не є Агентом. Отже, не розглядається питання:

- участі банків-нерезидентів в ланцюгу переказу через СЕП;
- ідентифікації клієнта українського банку, який є нерезидентом, за варіантом «ідентифікація фінансової установи».

У повідомленнях ISO 20022 в СЕП банк-нерезидент розглядається та ідентифікується як юридична особа – клієнт банка-резидента.

2. ASPSP-нерезидент не може брати участь у платіжній інфраструктурі України.

ASPSP – нерезиденти відповідно до проекту нового закону повинні бути зареєстрованими в Україні юридичними особами (отже, з точки зору СЕП розглядаються та ідентифікуються як ASPSP-резидент).

3. Відповідно, правила ідентифікації банків-нерезидентів у ролі Агентів, фінансових установ-нерезидентів та їх клієнтів у даному документі не розглядаються і в програмному забезпеченні СЕП-4 наразі не реалізовуватимуться.

У разі подальших робіт у цьому напрямі та надання банку-нерезиденту статусу «Агента» буде дотримано загальний принцип ISO 20022: банк-нерезидент належатиме до категорії „фінансова установа".

4. Іноземні платіжні установи матимуть право надавати всі або окремі платіжні послуги в Україні за умови створення філії та її акредитації в Україні в порядку, визначеному законом та нормативно-правовими актами Національного банку України. Зважаючи на це, для цілей даного документу така філія розглядається та ідентифікується як резидент України.

2.1.7. Класифікація учасників СЕП

Учасники СЕП, у свою чергу, поділяються на категорії відповідно до своєї юридичної сутності. Ці категорії відрізняються за деякими умовами їх роботи в СЕП, а саме:

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35

Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

Відмінності	Категорія		
	Національний банк України	**Державна казначейська служба України (ДКСУ)**	**Банки та їх філії**
Ознака категорії (наразі в СЕП-3)	МФО = 300001	МФО починається з цифри „8”	решта
План рахунків, за яким працює установа	План рахунків Національного банку України	План рахунків ДКСУ	План рахунків банків України
Перелік заборонених балансових рахунків	Для кожної категорії визначено окремий перелік заборонених рахунків відповідно до плану рахунків, за яким вона працює		
Спосіб зупинення власних видаткових операцій	не передбачено	зупиняються всі платежі від ДКСУ	за переліком балансових рахунків, визначених в Інструкції про міжбанківський переказ в національній валюті
Учасник може виконувати платежі зі свого рахунку...	без обмежень за їх сумами	в межах залишку на технічному рахунку, не обтяженого лімітами	в межах залишку на технічному рахунку, не обтяженого лімітами
Оплата за послуги СЕП відповідно до кількості оброблених платежів / повідомлень	не справляється	за окремим тарифом для ДКСУ	за окремим тарифом для банків

Коли йдеться про встановлення особливого регламенту роботи СЕП (зокрема під час закриття банківського року), передбачена можливість визначити для кожної категорії окремо обмеження на зміст платежів (наприклад, „в рамках юридичної особи”, „тільки на ДКСУ” тощо).

Наразі опрацьовується питання щодо присвоєння унікальних кодів небанківським установам, рішення за яким може спричинити вплив на вищезазначені домовленості щодо правил формування МФО відповідно до різних категорій учасників СЕП, а отже, перешкодить розрізненню категорій учасників СЕП за ознакою „МФО”. Тому, скоріш за все, чинна система визначення категорії учасника „за МФО” виявиться неспроможною.

Система ідентифікації учасників СЕП в ISO 20022 не передбачає зазначеної деталізації, а отже, у фінансових повідомленнях ISO 20022 цей реквізит не вказуватиметься.

Тому для надання учасникам СЕП засобів визначення категорії учасника цей реквізит буде включено в Довідник учасників СЕП. А саме:

Категорія	**Реквізит в довіднику учасників СЕП**
Національний банк України	N
Державна казначейська служба України	K
Банк, філія банку	B
... У майбутньому може бути розширено	...

Якщо право участі в СЕП буде надано іншим небанківським установам, то щодо них буде визначено, до якої категорії їх треба віднести. Залежно від особливостей їх роботи, можуть

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

бути виокремлені нові категорії учасників СЕП і визначено умови того, як відрізняти ці категорії та якими є особливості їх роботи порівняно з вже наявними категоріями.

2.2. Ідентифікація фінансової установи

Бізнес-роль за ISO 20022: FI (Financial Institution) – Фінансова установа.
Ідентифікується блоком:
„Financial Institution Identification" (<FinInstnId>) – „Ідентифікація фінансової установи".

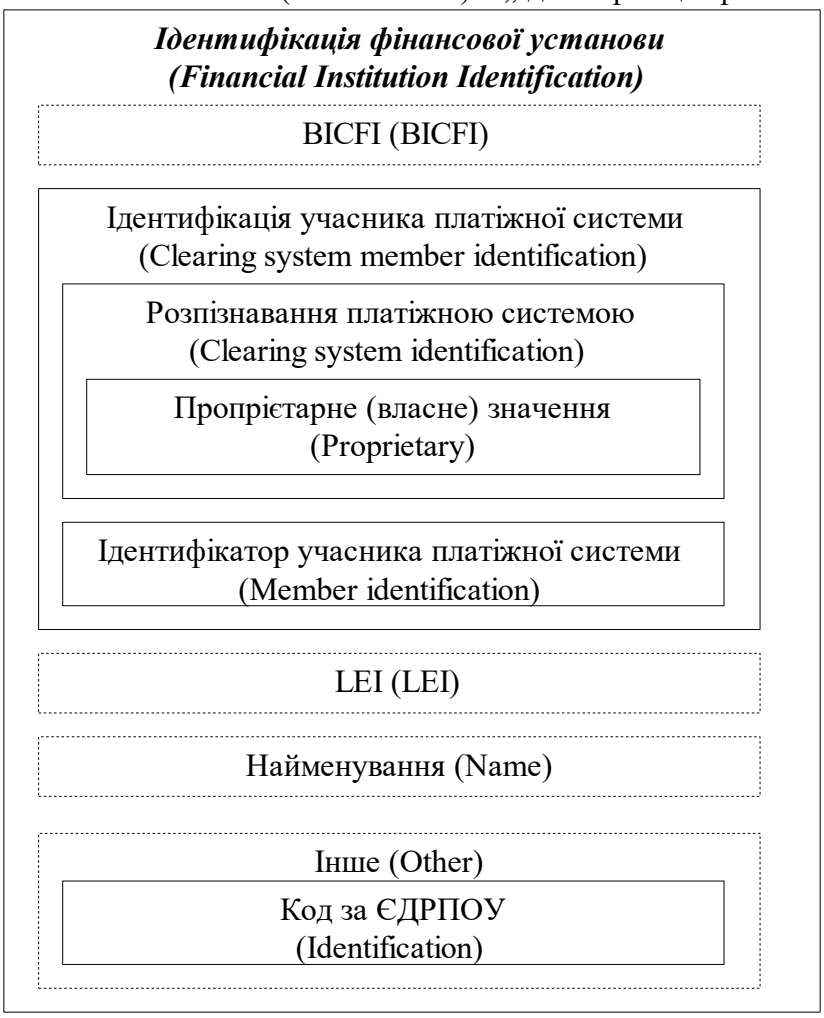

Реквізити цього блоку:

Назва реквізиту	Повна назва і рівень тега	Зміст	Обов'язковість
BICFI (Код BIC)	FinInstnId +BICFI	Код BIC СЕП ніяк не працює з цим кодом. У разі його вказання СЕП його ігнорує	Необов'язковий
Clearing system member identification (**Ідентифікація** учасника платіжної системи)	FinInstnId +ClrSysMmbId	Набір реквізитів, що ідентифікують фінансову установу в платіжній системі	Обов'язковий

Clearing system identification (**Розпізнавання** платіжною системою)	FinInstnId +ClrSysMmbId ++ClrSysId	Вказання на платіжну систему, за довідником учасників якої вказано код учасника	Обов'язковий
Proprietary (Пропрієтарне (власне) значення). Назва реквізиту вказує на те, що ідентифікація є пропрієтарною для України	FinInstnId +ClrSysMmbId ++ClrSysId +++Prtry	Визначає, за яким довідником наводиться код фінансової установи ***Залежно від типу фінансової установи (див. окремі пункти нижче)***	Обов'язковий
Member identification (**ідентифікатор** учасника платіжної системи)	FinInstnId +ClrSysMmbId ++MmbId	Код фінансової установи в довіднику, визначеному реквізитом **„**Proprietary**"** ***Залежно від типу (див. окремі пункти нижче)***	Обов'язковий
LEI	FinInstnId +LEI	Код LEI юридичної особи. СЕП ніяк не працює з цим кодом. У разі його вказання СЕП його ігнорує	Необов'язковий
Name (Найменування)	FinInstnId +Nm	Найменування фінансової установи. ***Залежно від типу (див. окремі пункти нижче)***	***Залежно від ролі (див. нижче)***
Other (Інше)	FinInstnId +Othr	Унікальний ідентифікатор фінансової установи, наданий згідно схеми ідентифікації	***Залежно від ролі (див. нижче)***
Identification (Ідентифікатор)	FinInstnId +Othr ++Id	Код ЄДРПОУ Фінансової установи	***Залежно від типу і ролі (див. нижче)***

Реквізити, що містять найменування та ідентифікаційний код (код ЄДРПОУ) фінансової установи („Name" та блок „Other"), є:

- обов'язковими, коли дана фінансова установа зазначається в ролях Debtor, Creditor та аналогічних, які описують відправника/отримувача платежу та стосовних повідомлень (тобто коли йдеться про платежі самої фінансової установи);
- не потрібними для ролей типу „Агент". У структурах даних ці реквізити визначено як необов'язкові (тобто можуть бути вказані), але з метою оптимізації вказувати їх не рекомендується. У разі їх наявності СЕП ніяк не перевірятиме і не опрацьовуватиме їх.

Блок „Місцезнаходження" (Postal Address), наявний у стандарті ISO 20022, не використовується для ідентифікації фінансових установ і вилучений у структурі всіх повідомлень ISO 20022 для України.

2.2.1. Учасник СЕП

Означення:

- Банк або філія банку, який є учасником СЕП і виконує через СЕП міжбанківські платежі, свої та своїх клієнтів.
- „Інша" небанківська установа (в термінах Інструкції 320), якій надано право участі в СЕП. Приклад: Державна казначейська служба України.
- Філія іноземного банку (яка за статусом є українським резидентом), якій надано право участі в СЕП.

Примітка. Всі учасники СЕП є резидентами. Згідно з діючим законом про платіжні системи та законопроектом про платіжні послуги, не передбачено участь у СЕП банків-нерезидентів.

Особливості заповнення реквізитів у блоці „Financial Institution Identification":

Proprietary	<Prtry>	**"SEP"**	Обов'язковий
Member identification	<MmbId>	**Код банку (МФО)**	Обов'язковий
Name	<Nm>	Назва	*Див. загальні правила для фін.установ.*

Значення "SEP" реквізиту „Proprietary" означає, що ідентифікатор (код) даного учасника розрахунків вказується за довідником учасників СЕП (в якому учасники ідентифікуються за кодом банку (МФО)), тобто містить код банку (МФО).

Примітка. Аналогічним чином банк ідентифікується в повідомленнях ISO 20022, які проходять через інші, ніж СЕП, системи, в тому числі тоді, коли на момент формування повідомлення даний учасник може не бути учасником СЕП – наприклад, якщо йдеться про документи для формування статутного внеску банку, що тільки організується, або про остаточні розрахунки після вилучення банку з учасників СЕП. Достатньо, щоб цьому учаснику було присвоєно код банку (МФО), про який можна дізнатися, наприклад, з Електронної форми Державного реєстру банків, Електронного технологічного довідника банків України та інших установ тощо.

Реквізит „**Name**" заповнюється назвою банка українською мовою відповідно до вимог фінансового моніторингу. А саме:

Статтею 15 Закону України про банки передбачено, що банк має **повне і скорочене офіційні найменування** українською та іноземними мовами. Найменування банку має містити слово "банк", а також вказівку на організаційно-правову форму банку.

Враховуючи те, що Законом про ПВК/ФТ (ст. 14) передбачено супроводження переказу коштів інформацією про повне найменування платника/ініціатора переказу/отримувача, і ураховуючи те, що детальна інформація про банк є загальнодоступною, зокрема міститься в Державному реєстрі банків, у платіжному документі щодо банку може зазначатися його повне або скорочене найменування.

Потрібно використовувати саме ті найменування, що містяться в Реєстрі банків. Заборонено вживати якісь інші формулювання або скорочення на свій розсуд.

Наприклад, у Реєстрі банків, розміщеному на сайті НБУ, міститься така інформація щодо Райффайзен Банк Аваль:

Повне найменування: Акціонерне товариство 'Райффайзен Банк Аваль'

Скорочене найменування: АТ "Райффайзен Банк Аваль"

Реквізит „Назва банку технологічна" вказувати забороняється.

Банк-відправник повідомлення має вирішити, яке саме з найменувань, повне чи скорочене, він використовуватиме, і надалі зазначати тільки цей тип найменувань у всіх повідомленнях, які передбачають включення реквізиту „Назва банку”.

Під час візуалізації у вихідних формах розрахункових документів назви банку, якщо її не було вказано в повідомленні ISO, що візуалізується, банк має використовувати той самий варіант назви банку, який він вибрав для вміщення в повідомлення ISO 20022.

Приклади можливих ролей у СЕП:

- Debtor (платник) (у разі оформлення платежу у повідомленні ***pacs.009***; якщо ж формується повідомлення ***pacs.008***, то платник ідентифікується не як фінансова установа, а як юридична особа)
- Debtor Agent (агент платника)
- Instructing Agent (інструктуючий агент)
- Previous Instructing Agent 1 (попередньо інструктуючий агент 1)
- Intermediary Agent (посередник)
- Creditor (отримувач) (у разі оформлення платежу у повідомленні ***pacs.009***; якщо ж формується повідомлення ***pacs.008***, то отримувач ідентифікується не як фінансова установа, а як юридична особа)
- Creditor Agent (агент отримувача)
- Instructed Agent (проінструктований агент)
- Assigner (сторона, яка направляє повідомлення)
- Assignee (уповноважена сторона-отримувач повідомлення)

2.2.2. Скорочений набір реквізитів учасника СЕП для окремих ролей

Для повідомлень ISO на ланці передавання „Безпосередній учасник СЕП – ЦОСЕП – безпосередній учасник СЕП” існують реквізити, призначені виключно для маршрутизації, тобто для вказання безпосереднього учасника СЕП – відправника та отримувача даного повідомлення.

Це такі реквізити (блоки):

- Інструктуючий агент (Instructing Agent)
- Проінструктований агент (Instructed Agent)
- Сторона, яка направляє повідомлення (Assigner)
- Уповноважена сторона-отримувач повідомлення (Assignee)
- та аналогічні їм, залежно від структури повідомлення.

За стандартом ISO 20022 у цих реквізитах зазначається ідентифікація фінансової установи.

У СЕП у цих блоках використовуються тільки ті реквізити нижчого рівня, які потрібні для маршрутизації в СЕП, а вказання решти реквізитів блоку „Ідентифікація фінансової установи” заборонено.

Таким чином, блоки „Інструктуючий агент” і „Проінструктований агент” (та аналогічні їм) для СЕП мають вигляд:

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

:

Ці обмеження для зазначеного окремого випадку не діють на інші реквізити (наприклад, Debtor Agent) – у них в ідентифікації фінансової установи можна вказувати необов'язкові реквізити (наприклад, BIC, LEI) на розсуд відправника. Докладно набір допустимих реквізитів для кожної ролі фінансової установи в кожному повідомленні висвітлено у відповідних специфікаціях.

2.2.3. Небанківська установа – надавач фінансових платіжних послуг (ASPSP)

Означення:

- ASPSP, резидент України, яка не є учасником СЕП.

Ця установа не є учасником СЕП, проте веде клієнтські рахунки і виступає як посередник між клієнтом і банком для виконання міжбанківського переказу через СЕП.

Оскільки ASPSP не є банком, то не має коду банку (МФО).

Пропонується унормувати присвоєння ASPSP цифрового коду, завдовжки не більше ніж 6 цифр, аналогічного коду банку (МФО), і відповідно використовувати цей код:

- для ідентифікації ASPSP в повідомленнях ISO 20022;
- для формування номеру рахунку, відкритого в ASPSP, у форматі IBAN (за потреби).

Відповідно, має бути впроваджено довідник ASPSP та нормативні й організаційні засади його ведення.

Вимоги до коду ASPSP:

1) код повинен бути саме цифровий і не довше ніж 6 цифр. Вимога обґрунтовується тим, що таке потрібно для відкриття рахунків у форматі IBAN;

2) довідники кодів банків (МФО) і кодів ASPSP повинні не перетинатися. Це обґрунтовується тим, що за номером рахунку IBAN має бути однозначно визначено, в якій установі ведеться цей рахунок.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

Національний банк забезпечуватиме формування кодів ASPSP та ведення відповідних довідників із дотриманням вказаних вимог.

Відповідні інструктивні матеріали будуть надані пізніше в окремих нормативно-правових актах щодо регулювання діяльності ASPSP.

Особливості заповнення реквізитів у блоці „Financial Institution Identification”:

Proprietary	<Prtry>	**“ASP”**	Обов’язковий
Member identification	<MmbId>	**Код небанківської фінансової установи**	Обов’язковий
Name	<Nm>	Назва	*Див. загальні правила для фін.установ.*

Значення “ASP” реквізиту „Proprietary” означає, що ідентифікатор (код) даного учасника розрахунків вказується за довідником фінансових установ.

Реквізит „Name” заповнюється назвою фінансової установи, що вказана в довіднику фінансових установ. Принципи вибору повного або скороченого найменування (у разі наявності більше ніж одного найменування) ті самі, що і для довідника учасників СЕП.

Приклади можливих ролей у СЕП:

- Debtor (платник) (у разі оформлення платежу у повідомленні ***pacs.009***; якщо ж формується повідомлення ***pacs.008***, то вона ідентифікується не як фінансова, а як юридична особа)
- Debtor Agent (агент платника)
- Creditor (отримувач) (у разі оформлення платежу у повідомленні ***pacs.009***; якщо ж формується повідомлення ***pacs.008***, то вона ідентифікується не як фінансова, а як юридична особа)
- Creditor Agent (агент отримувача)
- Assigner (сторона, яка направляє повідомлення)
- Assignee (сторона, яка отримує повідомлення)

2.2.4. Особливості ідентифікації учасників СЕП

Необхідною умовою набуття фінансовою установою статусу учасника СЕП є присвоєння їй коду банку (МФО). Цей термін використовується і в тому разі, коли за своєю суттю фінансова установа не є банком (наприклад, Державна казначейська служба України).

Учасник СЕП на бізнесовому рівні (у повідомленні ISO) ідентифікується кодом банку (МФО).

Крім того, на транспортному рівні використовується ідентифікатор в системі захисту інформації НБУ.

Ці два параметри є унікальними для учасників СЕП.

Зазначені реквізити використовуються для:

- визначення безпосереднього учасника СЕП – відправника / отримувача повідомлення (наприклад, у термінах ISO 20022 в повідомленнях ***pacs.008***, ***pacs.009***, ***pacs.004***, ***pacs.010*** – це „Інструктуючий агент” / „Проінструктований агент”, у повідомленнях ***camt.056***, ***camt.029***, – це „Сторона, яка направляє повідомлення” / „Уповноважена сторона-отримувач повідомлення”, і т.п.)
- процедур авторизації;
- криптографічного захисту інформації;

- визначення учасника СЕП, в якому ведеться рахунок платника / отримувача (в термінах ISO 20022 – „Агента платника” / „Агента отримувача”).

Тому для повідомлень, що проходять через СЕП, у реквізитах, які відповідають ролям безпосередніх учасників СЕП і на підставі яких СЕП здійснює перевірки і маршрутизацію повідомлень, ідентифікація учасників може бути задана виключно з вказанням МФО.

Інша ідентифікація банків (така як BIC, LEI, код за ЄДРПОУ тощо) може бути використана в інших реквізитах додатково, проте СЕП не співвідносить ці реквізити з реквізитами учасників-відправників/отримувачів і не виконує їх змістовного контролю, а отже, ці реквізити не вміщуються в довідник учасників СЕП.

Крім цих параметрів, довідник учасників СЕП має містити:

- назву учасника;
- параметри, що визначають роботу за консолідованим кореспондентським рахунком;
- інші параметри, які характеризують учасника і які мають бути звірені в ході авторизації та контролю вхідних повідомлень.

Зважаючи на те, що СЕП не використовує для маршрутизації та оброблення платежів номер коррахунку учасника СЕП в НБУ, реквізит „номер коррахунку” в довіднику учасників СЕП не передбачено.

Реквізитний склад Довідника учасників СЕП наведено у відповідному окремому документі.

2.3. Ідентифікація Депозитарію

Депозитарій має три унікальних ідентифікатори, які використовуються таким чином:

Назва	Мета
BIC	У реквізитах повідомлень ISO 20022, які визначають Депозитарій як суб’єкт розрахунків
Код МДО	У складі реквізитів, які вимагають унікальної ідентифікації Депозитарію в числовому форматі
Ідентифікатор в системі захисту інформації НБУ	Для організації захисту інформації на транспортному рівні

Ці реквізити зазначені в „Довіднику депозитаріїв, з якими працює СЕП”, який є складовою частиною нормативно-довідкової інформації СЕП.

У повідомленнях ISO 20022, з якими працює СЕП, Депозитарій розглядається виключно в ролі „Depository”. Ця роль може зустрічатися виключно на ланці обміну між СЕП і Депозитарієм з питань DVP.

Зважаючи на таке обмежене використання, у зазначених повідомленнях в блоці „Depository” передбачено тільки один ключовий реквізит для визначення Депозитарію:

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

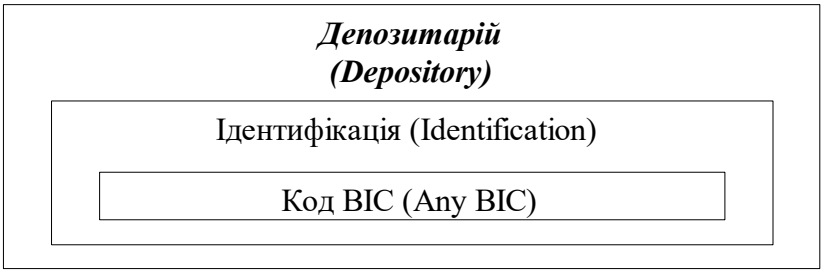

Реквізити цього блоку:

Назва реквізиту	Повна назва і рівень тега	Зміст	Обов'язковість
Depository (Депозитарій)	Dpstry	Набір реквізитів, що ідентифікують Депозитарій при взаємодії з СЕП	
Identification (**Ідентифікація** Депозитарію)	Dpstry +Id	Блок реквізитів	Обов'язковий
AnyBIC (Код BIC)	Dpstry +Id ++AnyBIC	Код BIC Депозитарію	Обов'язковий

Решту реквізитів Депозитарія учасник СЕП за потреби може отримати з „Довідника депозитаріїв, з якими працює СЕП".

2.4. Ідентифікація клієнта–юридичної особи

Означення:

- Клієнт банка-резидента, юридична особа, резидент України.
- Клієнт банка-резидента, юридична особа, НЕрезидент України (у тому числі банк-нерезидент).
- Банк, резидент України, як платник / отримувач / ініціатор платежу в повідомленнях, що не передбачають його ідентифікацію як фінансової установи).
- ASPSP, резидент України, як платник / отримувач / ініціатор платежу в повідомленнях, що не передбачають його ідентифікацію як фінансової установи.

Бізнес-роль за ISO 20022: Party – клієнт.

Ідентифікується блоком „Identification", варіант „Organisation Identification" (Ідентифікація юридичної особи).

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

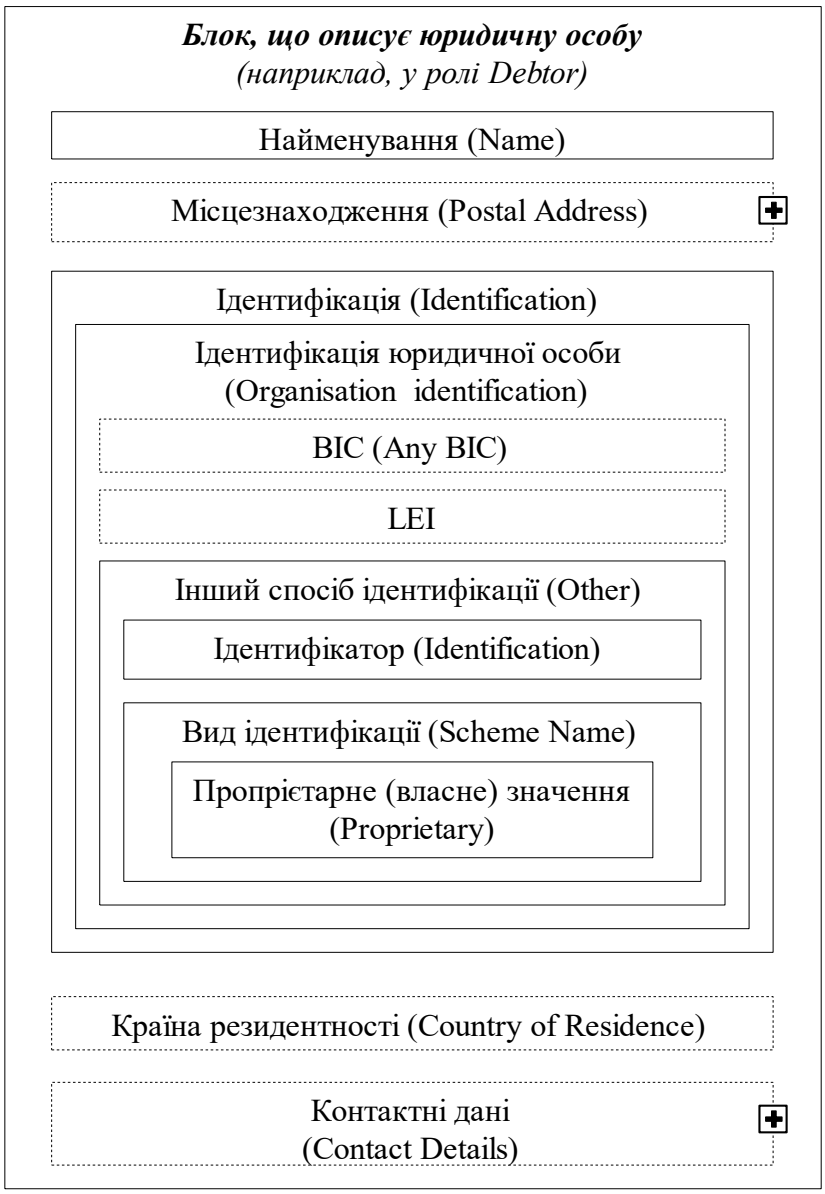

Реквізити блоку:

Назва реквізиту	Повна назва і рівень тега	Зміст	Обов'язковість
Name (Найменування)	Nm	Найменування юридичної особи	Обов'язковий
Postal Address (Місцезнаходження)	PstlAdr	Місцезнаходження (див. нижче пункт «Блок «Місцезнаходження (Postal Address)»)	Обов'язковість заповнення визначено вимогами фінансового моніторингу
Identification (ідентифікація)	Id	Блок, що містить ідентифікацію сторони	Обов'язковий

Organisation Identification (ідентифікація юридичної особи)	Id +OrgId	Блок, що містить ідентифікацію юридичної особи	Обов'язковий
Any BIC (код BIC)	Id +OrgId ++AnyBIC	Код BIC	Необов'язковий
LEI	Id +OrgId ++LEI	Код LEI юридичної особи	Необов'язковий
Other (інший спосіб ідентифікації)	Id +OrgId ++Othr	Обов'язкова ідентифікація	Обов'язковий
Identification (ідентифікатор)	Id +OrgId ++Othr +++Id	Ідентифікаційний код юридичної особи, тип якого вказано в реквізиті „Proprietary" **(див. табл. нижче)**	Обов'язковий
Scheme Name (Вид ідентифікації)	Id +OrgId ++Othr +++SchmeNm	Блок, який визначає тип ідентифікації юридичної особи	Обов'язковий
Proprietary (Пропрієтарне (власне) значення). Назва реквізиту вказує на те, що ідентифікація є пропрієтарною для України.	Id +OrgId ++Othr +++SchmeNm ++++Prtry	Тип ідентифікації в кодованому вигляді (**див. табл. нижче**)	Обов'язковий
Country of Residence (Країна резидентності)	CtryOfRes	Код країни	Залежно від повідомлення та ролі (див. нижче пункт «Задоволення вимог валютного нагляду»)
Contact Details (Контактні дані)	CtctDtls	Контактні дані. (див. нижче пункт Блок «Контактні дані» (Contact Details))	Необов'язковий

У реквізиті „**Name" („Найменування")** зазначається повне найменування юридичної особи, яке міститься в:

- Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – Єдиний державний реєстр);
- Єдиному банку даних про платників податків - юридичних осіб (далі – Єдиний банк даних юридичних осіб);
- документі про акредитацію (реєстрацію, легалізацію) на території України, копії легалізованого або засвідченого шляхом проставлення апостиля витягу з торговельного, банківського або судового реєстру/реєстраційного посвідчення місцевого

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35

органу влади іноземної держави про реєстрацію юридичної особи-нерезидента/документа, що свідчить про реєстрацію юридичної особи-нерезидента відповідно до законодавства країни її місцезнаходження, засвідченої в установленому законодавством України порядку (далі – реєстраційний документ).

Скорочувати в найменуванні можна тільки організаційно-правову форму («ПАТ», «АТ» тощо), проте не дозволяється скорочувати інші елементи найменування.

Відповідність реквізитів „**Identification**” і „**Proprietary**”:

Proprietary	**Identification**	**Англійський переклад офіційної назви, від якого походить скорочення, та джерело перекладу**
USRC	Зазначається код ЄДРПОУ	Unified State Register Code (Unified State Register Of Enterprises And Organizations Of Ukraine) https://irc.gov.ua/en/reestr_edr
TRAN	Зазначається реєстраційний (обліковий) номер платника податку (РНПП) з Єдиного банку даних про платників податків - юридичних осіб	Taxpayer Registration Account Number
NA	Ідентифікаційний код юридичній особі не присвоєний. Зазначається 9 нулів	Not Assigned https://www.acronymfinder.com/Not-Assigned-(NA).html

У розрахунковому документі може бути вказано тільки один код. Для вибору того, який саме тип ідентифікації використовувати, слід керуватися таким правилом:

- якщо юридичній особі присвоєний код ЄДРПОУ, то слід зазначати саме цей код;
- якщо юридичній особі код ЄДРПОУ не присвоєно, то зазначається код РНПП.

Код „не присвоєно” вказується в таких випадках:

- Якщо ідентифікаційний код юридичній особі-резиденту не присвоєний (наприклад: юр. особа до формування статуту);
- Якщо згідно із законодавством України ідентифікаційний код юридичній особі-нерезиденту не присвоюється (юр.особи – інвестори, номінальні утримувачі, банки-кореспонденти).

ЦОСЕП перевіряє код ЄДРПОУ на правильність ключового розряду для ролей «Платник», «Фактичний платник», «Ініціатор переказу», «Одержувач», «Фактичний одержувач» та аналогічних їм ролей у неплатіжних повідомленнях.

Для тих реквізитів тих повідомлень, до яких застосовуються вимоги фінансового моніторингу:

Якщо в реквізитах „**Identification**” і „**Proprietary**”:

- для юридичної особи-резидента вказано його РНПП,
- або зазначено, що Ідентифікаційний код юридичній особі не присвоєний,

то обов’язково має бути заповнений реквізит (блок) “Місцезнаходження” (Postal Address).

Приклади можливих ролей у СЕП:

- Debtor (платник)
- Ultimate Debtor (фактичний платник)
- Initiating Party (ініціатор платежу)
- Creditor (отримувач)
- Ultimate Creditor (фактичний отримувач)
- Assignee (сторона, яка отримує повідомлення)
- Party (сторона)
- Originator (сторона, яка створює повідомлення)

2.4.1. Центр оброблення СЕП у разі його ідентифікації за допомогою блоку «Organisation Identification»

Означення:

- Центр оброблення СЕП для тих випадків, коли структура повідомлення згідно зі стандартом ISO 20022 потребує ідентифікувати процесинговий центр платіжної системи за допомогою блоку «Organisation Identification».

У таких повідомленнях для блоку, що ідентифікує юридичну особу, вводиться додаткове можливе значення реквізиту „Proprietary" для позначення ЦОСЕП:

Proprietary	**Identification**	**Англійське позначення в документації**
CS	000000000	COSEP

Опис ЦОСЕП у такому блоці містить мінімальну кількість необхідних реквізитів. А саме:

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
B/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

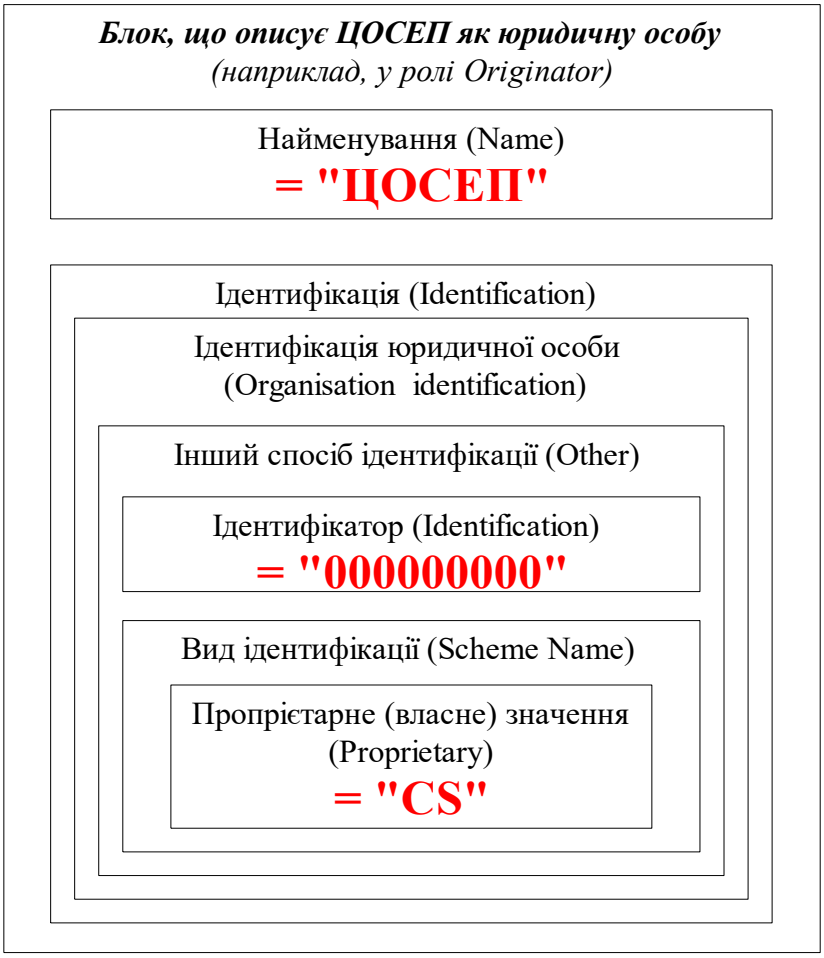

Реквізити блоку:

Назва реквізиту	**Повна назва і рівень тега**	**Зміст**	**Обов'язковість**
Name (Найменування)	Nm	„ЦОСЕП"	Обов'язковий
Identification (ідентифікація)	Id	Блок, що містить ідентифікацію сторони	Обов'язковий
Organisation Identification (ідентифікація юридичної особи)	Id +OrgId	Блок, що містить ідентифікацію юридичної особи	Обов'язковий
Other (інший спосіб ідентифікації)	Id +OrgId ++Othr	Блок, що містить ідентифікацію за пропрієтарними правилами для України	Обов'язковий
Identification (ідентифікатор)	Id +OrgId ++Othr +++Id	„000000000" (дев'ять нулів)	Обов'язковий
Scheme Name (Вид ідентифікації)	Id +OrgId ++Othr +++SchmeNm	Блок, який визначає тип ідентифікації юридичної особи	Обов'язковий

Proprietary (Пропрієтарне (власне) значення).	Id +OrgId ++Othr +++SchmeNm ++++Prtry	„CS”	Обов’язковий

Блок «Контактні дані» (Contact Details) для ЦОСЕП не вказується, оскільки інформація про контактні телефони служби експлуатації ЦОСЕП та адреси для листування з Національним банком доводиться до учасників СЕП організаційними заходами.

Реквізит «Країна резидентності» (Country of Residence) до ЦОСЕП не застосовується і в структурі блоку не вказується, оскільки ЦОСЕП може бути зазначений тільки в тих повідомленнях і ролях, де вказання резидентності є необов’язковим.

2.5. Ідентифікація клієнта–фізичної особи

Означення:

Клієнт, фізична особа:

- резидент України, яка має ідентифікаційний код.
- резидент України, який з релігійних міркувань відмовився від отримання ідентифікаційного коду і має про це відмітку в паспорті.
- нерезидент України, який відповідно не має ідентифікаційного коду.

Самозайняті особи належать до фізичних осіб (див. п. 14.1.226 Податкового кодексу), заносяться до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків і відповідно ідентифікуються як фізичні особи.

Бізнес-роль за ISO 20022: Party – клієнт.

Ідентифікується блоком „Identification”, варіант „Private Identification” (Ідентифікація фізичної особи).

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

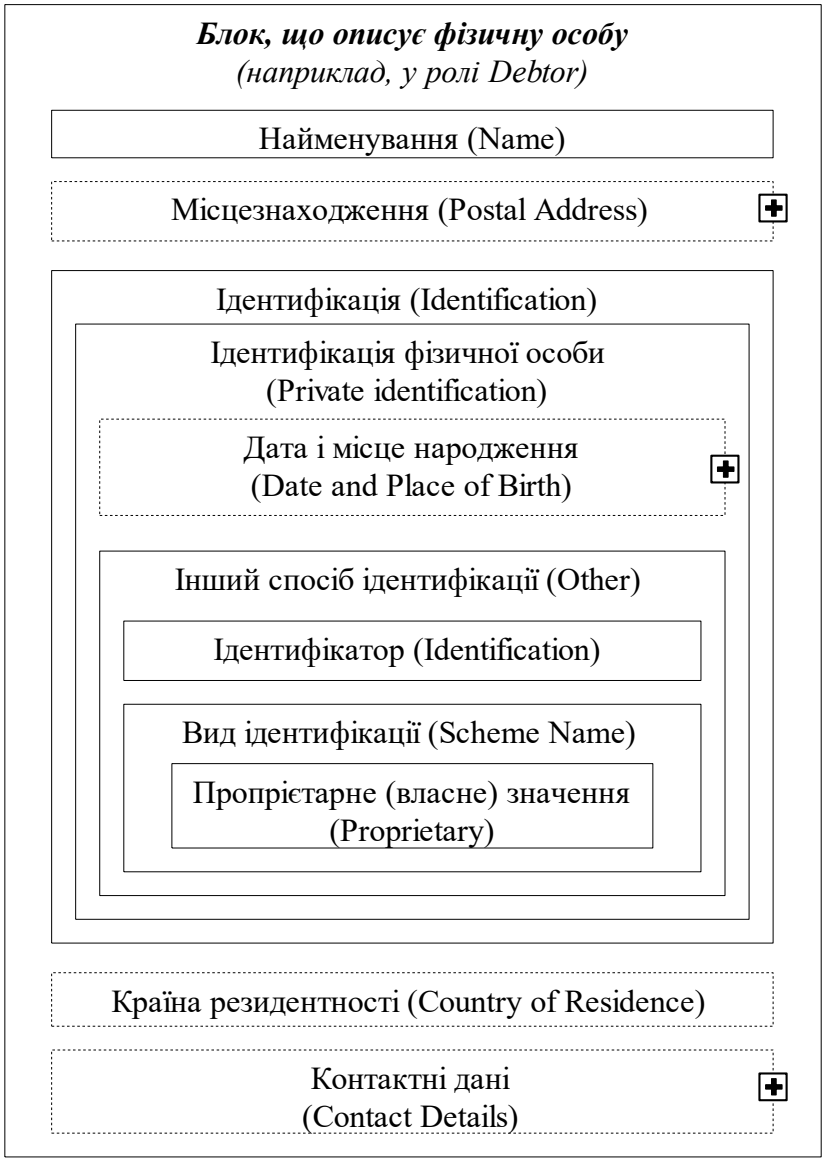

Реквізити блоку:

Назва реквізиту	**Повна назва і рівень тега**	**Зміст**	**Обов'язковість**
Name (найменування)	Nm	Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи	Обов'язковий
Postal Address (Місцезнаходження)	PstlAdr	Місце проживання чи перебування (див. нижче пункт «Блок «Місцезнаходження (Postal Address)»)	Обов'язковість заповнення визначено вимогами фінансового моніторингу
Identification (ідентифікація)	Id	Блок, що містить ідентифікацію сторони	Обов'язковий
Private Identification (ідентифікація фізичної особи	Id +PrvtId	Блок, що містить ідентифікацію фізичної особи	Обов'язковий

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

Date and Place of Birth (дата і місце народження)	Id +PrvtId ++DtAndPlcOfBirth	Дата і місце народження	Обов'язковість заповнення визначено вимогами фінансового моніторингу
Other (інший спосіб ідентифікації)	Id +PrvtId ++Othr	Блок, що містить ідентифікацію фізичної особи	Обов'язковий
Identification (ідентифікатор)	Id +PrvtId ++Othr +++Id	Номер документа, тип якого вказано в реквізиті „Proprietary" **(див. табл. нижче)**	Обов'язковий
Scheme Name (Вид ідентифікації)	Id +PrvtId ++Othr +++SchmeNm	Блок, який визначає тип ідентифікації фізичної особи	Обов'язковий
Proprietary (Пропрієтарне (власне) значення). Назва реквізиту вказує на те, що ідентифікація є пропрієтарною для України.	Id +PrvtId ++Othr +++SchmeNm ++++Prtry	Тип ідентифікації в кодованому вигляді **(див. табл. нижче)**	Обов'язковий
Country of Residence	CtryOfRes	Код країни	Залежно від повідомлення та ролі (див. нижче пункт «Задоволення вимог валютного нагляду»)
Contact Details (Контактні дані)	CtctDtls	Контактні дані. (див. нижче пункт Блок «Контактні дані» (Contact Details))	Необов'язковий

У реквізиті **„Name" („Найменування")** зазначається прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи, що відповідає прізвищу, імені, по батькові платника, яке містить паспорт громадянина України (або інший документ, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів).

Відповідність реквізитів „Identification" і „Proprietary":

Proprietary	**Identification**	**Англійський переклад офіційної назви, від якого походить скорочення, та джерело перекладу**
RNRCT	Реєстраційний номер облікової картки платника податків (РНОКПП)	Registration Number of the Registration Card Taxpayer https://uk.wikipedia.org стаття «Реєстраційний номер облікової картки платника податків»

PSPT	Серія (за наявності) та номер паспорта для таких документів: паспорт громадянина України; паспорт громадянина України для виїзду за кордон; дипломатичний паспорт України; національний паспорт іноземця; ID-картка	Passport Number https://www.acronymfinder.com/Passport-(PSPT).html
OT	Інше: Серія (за наявності) та номер іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів	Other Identification
UNKN	Платник не має інформації про ідентифікацію одержувача. Реквізит „Identification” заповнюється значенням 99999	Unknown Identification https://www.acronymfinder.com/Unknown-(UNKN).html

У розрахунковому документі може бути вказано тільки один код. Для вибору того, який саме тип ідентифікації використовувати, слід керуватися таким правилом:

- у разі наявності у клієнта Реєстраційного номеру облікової картки платника податків (РНОКПП) слід вказувати саме його;
- у разі відсутності РНОКПП слід вказувати номер та серію (за наявності) паспорта. Цей варіант діє:
  - для резидентів, які через свої релігійні переконання відмовились від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті про право здійснювати будь-які платежі за серією (за наявності) та номером паспорта;
  - для нерезидентів;
- і тільки в разі неможливості вибору вищенаведених варіантів розглядати інші способи заповнення.

Варіант „Інше” передбачено для зазначення іншого документу, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладання правочинів. Див. пункт 1 частини першої статті 13 Закону України „Про єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу та її спеціальний статус”, Закон України „Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства” і ст.43 Закону України „Про нотаріат”.

Оскільки варіанти «Національний паспорт іноземця» та «Інше» не дають змоги формалізувати всі можливі варіанти синтаксису реквізиту «**Identification**», то ЦОСЕП перевіряє тільки факт його заповнення, але не синтаксичну правильність.

Варіант „Платник не має інформації про ідентифікацію одержувача” допустимий тільки для реквізитів платіжних повідомлень, що визначають одержувача-фізичну особу – Creditor та Ultimate Creditor.

Примітка. Це є аналогом чинної норми «Інструкції про безготівкові розрахунки», яка в таких випадках дозволяє заповнити реквізит «Ідентифікаційний код одержувача» значенням «99999».

Блок «Дата та місце народження» (Date And Place Of Birth) містить такі реквізити нижчого рівня (всі вони є обов’язковими):

Назва реквізиту	Повна назва і рівень тега	Зміст
Birth Date (дата народження)	DtAndPlcOfBirth + BirthDt	Дата народження особи
City Of Birth (Місто народження)	DtAndPlcOfBirth + CityOfBirth	Населений пункт, в якому народилася особа. Якщо це місто обласного значення – зазначається тільки місто; якщо це інший населений пункт (наприклад, село) – має бути назва населеного пункту, район, область.
Country Of Birth (країна народження)	DtAndPlcOfBirth + CtryOfBirth	Країна, де народилася особа (вказується код країни)

Приклади можливих ролей у СЕП:
ті самі, що у клієнта-юридичної особи.

2.6. Блок «Місцезнаходження» (Postal Address)

Блок, що в міжнародному стандарті ISO 20022 має назву Postal Address, в імплементації стандарту ISO 20022 в Україні відповідно до вимог нормативної бази набуває змісту «Місцезнаходження» та має містити адресу місцезнаходження юридичної особи або місце проживання чи перебування фізичної особи.

Структура блоку є однаковою при його використанні в ідентифікації як юридичної, так і фізичної особи.

Слід звернути увагу, що в тих неплатіжних повідомленнях, де «Місцезнаходження» певної сторони не має сенсу для оброблення повідомлення, цей реквізит вилучений з блоку ідентифікації такої сторони на рівні структури повідомлення. Наприклад, в реквізиті Originator блок Postal Address відсутній.

Реквізити блоку:

Назва реквізиту	Повна назва і рівень тега	Зміст	Обов’язковість
Postal Address (Місцезнаходження)	PstlAdr	Місцезнаходження учасника переказу	
Street Name (назва вулиці)	PstlAdr + StrtNm	Назва вулиці, проспекту, провулку тощо	Необов’язковий
Building Number (номер будинку)	PstlAdr + BldgNb	Номер будівлі на вулиці/ проспекті/провулку тощо. У разі відсутності номеру будинку проставляти «б/н»	Обов’язковий

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

Room (номер квартири)	PstlAdr + Room	Номер квартири у житловому будинку або номер офісу в офісному будинку	Необов'язковий
Post Code (поштовий індекс)	PstlAdr + PstCd	Поштовий індекс	Необов'язковий
Town Name (місто)	PstlAdr +TwnNm	Назва населеного пункту (міста, селища тощо)	Обов'язковий
District Name (район)	PstlAdr + DstrctNm	Назва району	Необов'язковий
Country Sub Division (область)	PstlAdr + CtrySubDvsn	Назва області	Необов'язковий
Country (країна)	PstlAdr + Ctry	Код країни	Необов'язковий. Має бути обов'язково заповнений, якщо країною місцезнаходження не є Україна.

2.7. Блок «Контактні дані» (Contact Details)

Блок містить інформацію, яку учасник переказу, що створив повідомлення, вважає за доцільне вказати для зв'язку з ним у разі виникнення питань у інших учасників переказу щодо даного повідомлення. Рекомендується вказувати цей блок у повідомленнях, що стосуються нестандартних ситуацій — запитах на відкликання платіжної інструкції, відповідях на такі запити, платіжних інструкціях з повернення коштів тощо, зазвичай у блоці «Originator» таких повідомлень.

Залежно від типу учасника переказу, у цьому блоці:

- юридична особа (у тому числі банк або небанківська фінансова установа) вказує контактні дані для зв'язку з тим підрозділом установи, який приймав рішення за даною нестандартною ситуацією та/або може прокоментувати її та надати консультації;
- фізична особа вказує контактні дані для зв'язку з нею або її представником (фізичною особою або підрозділом юридичної особи), якому вона делегує відповідні повноваження;
- ЦОСЕП у жодній ролі контактні дані не вказує.

Якщо рішення прийнято автоматично з технічних причин (наприклад, у разі непроходження контролю вхідних даних, причину якого детально описано у повідомленні), то контактні дані можна не вказувати.

Для тих повідомлень і тих ролей у них, що не передбачають з'ясування нестандартних ситуацій, блок «Контактні дані» в ідентифікації Агентів та Посередників у структурі повідомлення не передбачено.

Структура блоку є однаковою при його використанні в ідентифікації як юридичної, так і фізичної особи.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

Контактні дані (Contact Details)
Найменування (Name)
Номер телефона (Phone Number)
Номер мобільного телефона (Mobile Number)
Адреса електронної пошти (Email Address)

Блок містить такі реквізити нижчого рівня (всі вони є необов'язковими):

Назва реквізиту	**Повна назва і рівень тега**	**Зміст**
Contact Details (Контактні дані)	CtctDtls	**тег**
Name (Найменування)	CtctDtls +Nm	Прізвище, ім'я, по батькові контактної особи / кількох осіб.
Phone Number	CtctDtls + <PhneNb>	Номер стаціонарного телефону у міжнародному форматі
Mobile Number	CtctDtls + <MobNb>	Номер мобільного телефону у міжнародному форматі
Email Address	CtctDtls + <EmailAdr>	Адреса електронної пошти

СЕП не обробляє даний блок, а лише перевіряє синтаксичну правильність заповнення реквізитів (зокрема, дотримання міжнародного формату вказання номерів телефонів).

2.8. Задоволення вимог валютного нагляду засобами ідентифікації учасників розрахунків

Згідно з вимогами валютного нагляду, банк-відправник (в термінах ISO 20022 Агент платника) і банк-отримувач (Агент отримувача) мають здійснювати валютний нагляд, для чого їм зокрема потрібна інформація про резидентність як відправника, так і отримувача платежу, тобто як свого клієнта, так і клієнта-контрагента.

Вимоги валютного нагляду не поширюються на неплатіжні повідомлення.

Зважаючи на сказане, правила визначення резидентності та заповнення реквізиту «Країна резидентності» (Country of Residence) установлюються тільки для реквізитів ISO 20022 Debtor, Ultimate debtor, Creditor, Ultimate Creditor, які визначають платника, фактичного платника, отримувача, фактичного отримувача платежу в платіжних повідомленнях, та відповідних їм реквізитів у повідомленнях-запитах на виконання платежу.

В інших випадках (для інших реквізитів зазначених повідомлень або для інших типів повідомлень) реквізит «Країна резидентності» (Country of Residence) є необов'язковим.

Далі в цьому пункті під «вказанням резидентності» мається на увазі заповнення реквізиту «Країна резидентності» (Country of Residence) в блоці ідентифікації фізичної

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

„Identification/Private Identification” або юридичної „Identification/Organisation Identification” особи.

2.8.1. Фінансова установа у разі її ідентифікації за допомогою блоку «Financial Institution Identification»

Коли Платник/Отримувач є фінансовою установою та ідентифікується блоком „Financial Institution Identification”, то в цьому блоці не передбачено вказання резидентності. Зважаючи на те, що поточне законодавство України не передбачає участь фінансових установ-нерезидентів як Агентів у розрахунках, що здійснюються через СЕП, слід зробити висновок: якщо Платника/Отримувача ідентифіковано блоком „Financial Institution Identification”, то це резидент.

2.8.2. Юридична/фізична особа в платіжному повідомленні

Обов’язковість вказання резидентності визначається залежно від реквізиту та від сутності платіжної операції.

1. Для реквізиту Платник (Debtor) резидентність має бути вказана завжди, тобто реквізит «Країна резидентності» (Country of Residence) є обов’язковим. Оскільки Платник – це власник рахунку, відкритого в Банку платника, то Банк платника має змогу визначати резидентність платника за параметрами цього клієнта/рахунку, що містяться в базі даних банку.

2. У реквізитах Ultimate debtor, Ultimate Creditor реквізит «Країна резидентності» (Country of Residence) є необов’язковим.

3. Сутність реквізиту «Фактичний платник» (Ultimate debtor) залежить від сутності та способу здійснення платіжної операції. Тому агент валютного нагляду, в якому здійснюється ініціювання цієї операції, повинен визначити, чи застосовуються до даної операції вимоги валютного нагляду, і якщо так — то вказати резидентність фактичного платника. Якщо вимоги валютного нагляду до даної операції не застосовуються — вказувати резидентність необов’язково. Наприклад, при внесенні в касу комунальних платежів або штрафів, що надходитимуть до Державної казначейської служби, вказувати резидентність особи, що вносить кошти, не обов’язково, а в разі внесення для подальшого переказу коштів нерезиденту — обов’язково.

4. Для реквізиту Отримувач (Creditor) резидентність має бути вказана завжди, тобто реквізит «Країна резидентності» (Country of Residence) є обов’язковим.

Відповідно, Банк відправника зобов’язаний здійснити валютний нагляд щодо платежу, виходячи з вказаної резидентності отримувача.

5. Платіжна інструкція, в якій:

- Платник (Debtor) є резидентом;
- Фактичний платник (Ultimate debtor) (у разі його наявності) є резидентом або його резидентність не вказана;
- вказано, що Отримувач (Creditor) є резидентом

для Банка отримувача є сигналом про те, що даний платіж на стороні відправника не проходив валютного нагляду.

Банк отримувача має визначити резидентність Отримувача за змістом своєї бази даних. Якщо виявляється, що насправді Отримувач є нерезидентом, то подальші дії Банка отримувача в цій ситуації визначено нормативною базою з питань валютного нагляду щодо надходження платежу, який не пройшов валютного нагляду на стороні відправника (слід звернути увагу, що за змістом цієї операції валютний нагляд для неї може й не передбачатися).

6. Вимоги до Банку отримувача щодо перевірки резидентності Фактичного отримувача (Ultimate Creditor) – а саме, яким чином Банк отримувача визначає резидентність Фактичного отримувача і до яких операцій мають застосовуватися вимоги контролю резидентності Фактичного отримувача – визначено нормативною базою з питань валютного нагляду.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

2.8.3. Юридична/фізична особа в запиті на здійснення платежу

У запиті на здійснення платежу:

1) в реквізитах запиту, що описують майбутнього отримувача / фактичного отримувача платежу (тобто тих реквізитах запиту, на підставі яких надалі у платіжному повідомленні заповнюватимуться реквізити платежу Creditor і Ultimate Creditor), реквізит «Країна резидентності» (Country of Residence) є обов'язковим;

2) у реквізитах, що описують майбутнього платника / фактичного платника (тобто тих реквізитах запиту, на підставі яких надалі у платіжному повідомленні заповнюватимуться реквізити платежу Debtor і Ultimate Debtor), реквізит «Країна резидентності» (Country of Residence) є необов'язковим.

2.8.4. Юридична/фізична особа у внутрішньобанківських повідомленнях

Якщо платіжне повідомлення ISO 20022 використовуються виключно на внутрішньобанківському рівні, то допускається вважати резидентність Платника і Отримувача необов'язковим реквізитом.

3. Ідентифікація рахунків

Рахунок розглядається спільно з фінансовою установою, в якій його відкрито. Тобто:

- рахунок платника (Debtor Account) відкрито в установі Агента платника (Debtor Agent);
- рахунок отримувача (Creditor Account) відкрито в установі Агента отримувача (Creditor Agent).

Рахунок ідентифікується блоком у такому складі:

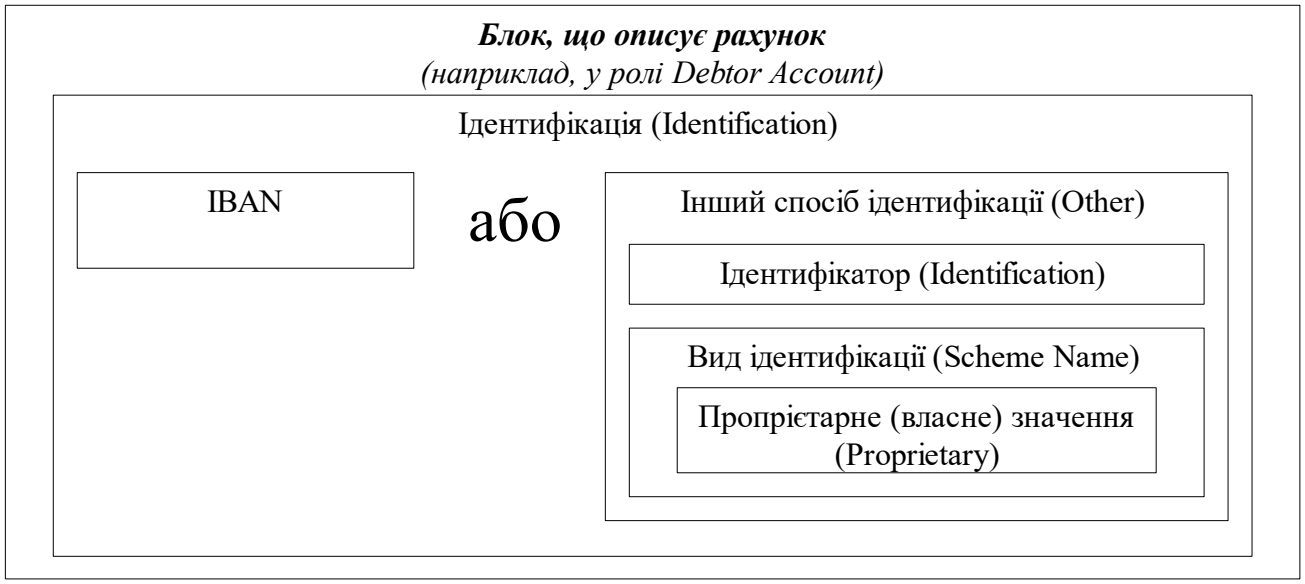

Назва реквізиту	Повна назва і рівень тега	Зміст	Обов'язковість
Identification (ідентифікація)	Id	Блок „Ідентифікація рахунку"	Обов'язковий

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

IBAN	Id +IBAN	Номер рахунку в форматі IBAN	Обов'язковим є один з реквізитів: „IBAN" або „Other"
Other (інший спосіб ідентифікації)	Id +Othr	Блок для визначення номеру рахунку у форматі, іншому ніж IBAN	Обов'язковим є один з реквізитів: „IBAN" або блок „Other"
Identification (ідентифікатор)	Id +Othr ++Id	Номер рахунку у форматі, іншому ніж IBAN	
Scheme Name (вид ідентифікації)	Id +Othr ++SchmeNm	Визначає вид ідентифікації	
Proprietary (Пропрієтарне (власне) значення). Назва реквізиту вказує на те, що ідентифікація є пропрієтарною для України.	Id +Othr ++SchmeNm +++Prtry	Позначення пропрієтарної схеми ідентифікації	

Інші реквізити, що використовуються в стандарті ISO для ідентифікації, відмінної від номера рахунку (такі як „Name", „Proxy" тощо), на даній стадії впровадження ISO 20022 в Україні вилучено.

3.1. Ідентифікація рахунку у форматі IBAN

Блок ідентифікації рахунку має вигляд:

Назва реквізиту	Повна назва і рівень тега	Зміст	Обов'язковість
Identification	Id	Блок „Ідентифікація рахунку"	Обов'язковий
IBAN	Id +IBAN	Номер рахунку в форматі IBAN	Обов'язковий

Зважаючи на те, що наразі розглядаються рахунки, відкриті лише в банках-резидентах і ASPSP-резидентах, ЦОСЕП перевіряє згідно з правилами, визначеними Українським стандартом IBAN:

- синтаксичну правильність рахунку у форматі IBAN, а саме, за шаблоном:
  UA[0-9]{27,27}
- правильність ключових розрядів IBAN;
- належність даного IBAN фінансовій установі, в якій відкрито рахунок.

3.2. Ідентифікація рахунку у форматі, відмінному від IBAN

Можливість ідентифікації рахунків у форматі, відмінному від IBAN, введено для рахунків, що відкриватимуться у небанківських установах (ASPSP). Рахунки у такому вигляді можуть відкривати тільки такі фінансові установи, які не є ні банком-резидентом України, ні учасником СЕП.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

Наразі таких надавачів послуг в Україні ще немає, і на нормативному рівні не визначено, у якому саме форматі, за яким планом рахунків тощо ці установи будуть присвоювати своїм клієнтам номери рахунків.

Блок ідентифікації рахунку має вигляд:

Назва реквізиту	Повна назва і рівень тега	Зміст	Обов'язковість
Identification	Id	Блок „Ідентифікація рахунку"	Обов'язковий
Other	Id +Othr	Блок для визначення номеру рахунку у форматі, іншому ніж IBAN	Обов'язковий
Identification	Id +Othr ++Id	Номер рахунку у форматі, іншому ніж IBAN	Обов'язковий
Scheme Name	Id +Othr ++SchmeNm	Визначає вид ідентифікації	Обов'язковий
Proprietary	Id +Othr ++SchmeNm +++Prtry	"ASP"	Обов'язковий

Реквізит „Proprietary" може мати тільки одне значення – "ASP" – з таких міркувань. Цей реквізит призначений тільки для того, щоб позначити формат номеру рахунку, відмінний від IBAN, а не деталізувати, який саме з таких форматів використовується. У майбутньому, у разі потреби виокремлення кількох різних форматів і формалізації правил їх заповнення, може бути визначено кілька варіантів заповнення цього реквізиту.

3.3. Рахунки в банках-резидентах

Для рахунку, відкритого в установі, яка є учасником СЕП, рахунок має бути визначений виключно в форматі IBAN. У цьому разі СЕП перевіряє:

- синтаксичну правильність IBAN;
- правильність ключових розрядів IBAN.
- належність даного IBAN даному учаснику СЕП (за правилами побудови IBAN за українським стандартом);
- допустимість балансового рахунку за планом рахунків (розглядаються окремо плани рахунків НБУ, Державної казначейської служби України, банків);
- правильність ключового розряду аналітичного рахунку, що входить в склад IBAN, згідно з правилами відкриття аналітичних рахунків в українських банках;
- у разі заборони власних видаткових операцій банку – належність балансового рахунку до переліку тих, що визначають власні видаткові операції.

3.4. Рахунки в ASPSP

ASPSP відрізняється від банка-резидента тим, що для неї не визначається правил, за якими вона повинна формувати номери рахунків у своєму балансі. Тому ASPSP може відкривати рахунки як у форматі IBAN, так і в форматі, відмінному від IBAN, за власними правилами аналітичного обліку.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

Коли ASPSP ідентифікує рахунок у форматі IBAN, то СЕП перевіряє загальні вимоги, що висуваються до IBAN:

- синтаксичну правильність IBAN;
- правильність ключових розрядів IBAN;
- належність даного IBAN даній ASPSP (за правилами побудови IBAN за українським стандартом, де в якості коду банку вказано код ASPSP);

і не перевіряє аналітичного рахунку в складі IBAN.

Коли ASPSP ідентифікує рахунок у форматі, відмінному від IBAN, то СЕП його не перевіряє.

У разі заборони власних видаткових операцій банку, що обслуговує ASPSP, усі платежі, для яких ASPSP є Платником (Debtor) або Агентом платника (Debtor Agent), трактуються як клієнтські.

4. Ідентифікація валют

Валюта ідентифікується 3-символьним (буквеним) кодом згідно з міжнародним стандартом ISO 4217.

Так, для національної валюти України ідентифікатором є „UAH”.

Див. iso.org/iso-4217-currency-codes.html

5. Ідентифікація країн світу

Для вказання країни у кодованій формі використовується 2-символьний літерний код країни, визначений Класифікацію країн світу, який має в цій Класифікації назву «двозначний літерний (Альфа-2)».

Приклад. Код країни для України – “UA”.

У повідомленнях ISO 20022 цей код вказується, наприклад, у реквізитах:

- «Країна резидентності» (Country of Residence), що входить в ідентифікацію фізичних та юридичних осіб;
- «Країна» (який, зокрема, входить до блоку «Місцезнаходження»)

Класифікація країн світу – це національна статистична класифікація, яка визначена Національним стандартом України "Коди назв країн світу" (ДСТУ ISO 3166-1:2009) та ґрунтується на розробленому статистичним відділенням Організації Об'єднаних Націй (ООН) списку "Standard Country or Area Codes for Statistical Use".

Підставою для внесення змін та доповнень до Класифікації країн світу є відповідні зміни до ISO 3166-1 (ДСТУ ISO 3166-1:2009).

Проте оригінальна документація ISO 20022 та фрагменти документації, запозичені з неї, можуть містити посилання на «List of country names obtained from the United Nations (ISO 3166, Alpha-2 code». Оскільки фактично Класифікація країн світу створена на підставі зазначеного довідника та збігається з ним, то в імплементації ISO 20022 для України замість нього буде використано Класифікацію країн світу.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

6. Ідентифікація фінансових повідомлень і трансакцій

6.1. Загальні поняття про ідентифікацію повідомлень і трансакцій в міжнародному стандарті ISO 20022

1. Для ідентифікації повідомлень і трансакцій міжнародний стандарт ISO 20022 передбачає два типи ідентифікації:

- **Point-to-Point Identifier** (ідентифікатор „від точки до точки") – ідентифікатор, що в ланцюгу передачі повідомлення використовується тільки між двома сусідніми учасниками ланцюга передачі, тобто на одній ланці ланцюгу, і за межі цієї ланки не передається. Визначається учасником, що відправляє повідомлення у цій ланці;
- **End-to-End Identifier** (ідентифікатор „від кінця до кінця", або „наскрізний") – ідентифікатор, що визначається першим учасником ланцюгу передачі повідомлення і надалі передається незмінним і використовується по всьому ланцюгу аж до його останнього учасника.

2. Для ідентифікації трансакцій (платежів) міжнародний стандарт ISO 20022 передбачає такі реквізити:

Англійська назва і <назва тега>	Тип	Опис	Обов'язковість в ISO 20022
Message Identification <MsgId>	Point-to-Point	Ідентифікатор повідомлення. Завдовжки до 35 символів. Ідентифікує повідомлення в цілому.	Обов'язковий
Instruction Identification <InstrId>	Point-to-Point	Ідентифікатор інструкції. Завдовжки до 35 символів. Ідентифікує трансакцію на ланці передавання між двома сусідніми учасниками ланцюга передачі.	Необов'язковий
End To End Identification <EndToEndId>	End-to-End	Ідентифікатор „від кінця до кінця", присвоєний Ініціатором платежу. Завдовжки до 35 символів. Не гарантується його унікальність. Зазвичай цей ідентифікатор задає в рахунку-фактурі отримувач (Creditor) для того, щоб, отримавши від відправника платіж за рахунком-фактурою, установити відповідність.	Залежно від типів повідомлень
Transaction Identification	End-to-End	Ідентифікатор трансакції. Завдовжки до 35 символів. Визначається агентом платника (Debtor Agent). Стратегічно світова спільнота планує в майбутньому замінити цей ідентифікатор ідентифікатором UETR, тому під час впровадження ISO 20022 в Україні даний ідентифікатор не розглядається.	Необов'язковий

UETR <UETR>	End-to-End	Завдовжки рівно 36 символів. Ідентифікує трансакцію, гарантовано є унікальним. Стратегічно світова спільнота планує в майбутньому замінити цим ідентифікатором Transaction Id	Обов'язковий
Clearing System Reference <ClrSysRef>	End-to-End	Ідентифікатор трансакції в платіжній системі (присвоєний платіжною системою). Завдовжки до 35 символів. Цей ідентифікатор присвоюють тільки фінансові установи.	Необов'язковий

3. Крім зазначених, у низці повідомлень замість „Message Identification" (<MsgId>) використовується ідентифікатор „Identification" (<Id>), який за описом і призначенням повністю збігається з „Message Identification", проте має іншу назву (наприклад, „Assignment identification" – ідентифікатор доручення тощо).

6.2. Ідентифікація повідомлень ISO 20022 в СЕП

Для використання в СЕП вибрано необхідний мінімум ідентифікаторів – тих, які в ISO 20022 є обов'язковими і дають змогу однозначно визначати повідомлення/платіж:

- в якості унікального End-to-End ідентифікатора трансакції використовується UETR;
- в якості Point-to-Point ідентифікатора повідомлення використовується Message Id, сформований за пропрієтарними правилами СЕП.

Крім того, в повідомленнях ISO 20022, що містять трансакції, обов'язковим реквізитом згідно з правилами ISO 20022 є ідентифікатор "End To End Identification" (<EndToEndId>). Оскільки цей ідентифікатор не є унікальним, то СЕП не використовує його як ключ для пошуку і оброблення платежів; але вона транспортує його в повідомленнях від їх відправника до кінцевого отримувача.

Таким чином, платіжне повідомлення або повідомлення про статус чи звіт, яке містить інформацію в розрізі трансакцій, загалом містить таку обов'язкову ідентифікацію:

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

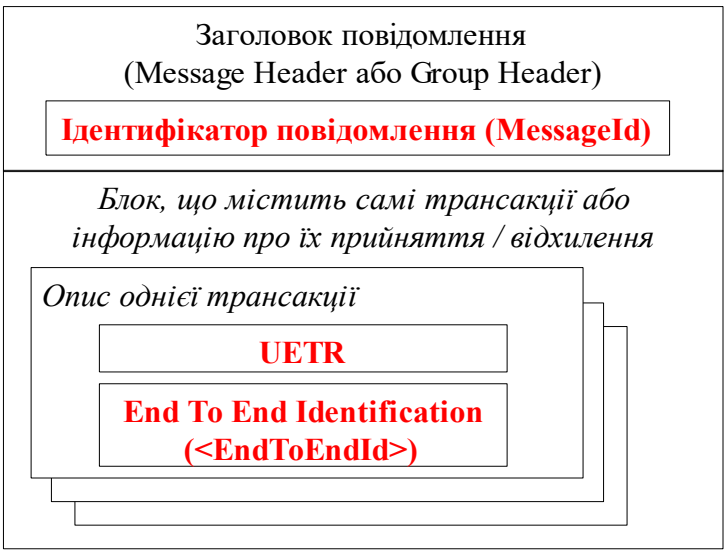

Повідомлення, яке не містить платежів, містить єдиний ідентифікатор: Message Id.

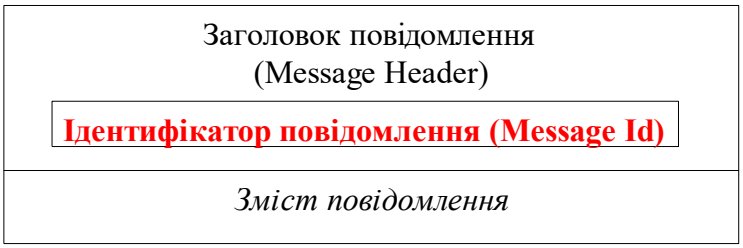

На ланцюгу проходження повідомлення UETR і EndToEndId залишаються незмінними з моменту їх присвоєння, а „Message Id" на кожній ланці передавання формується наново таким чином, щоб для пари „відправник повідомлення – отримувач повідомлення" він був унікальним і зрозумілим.

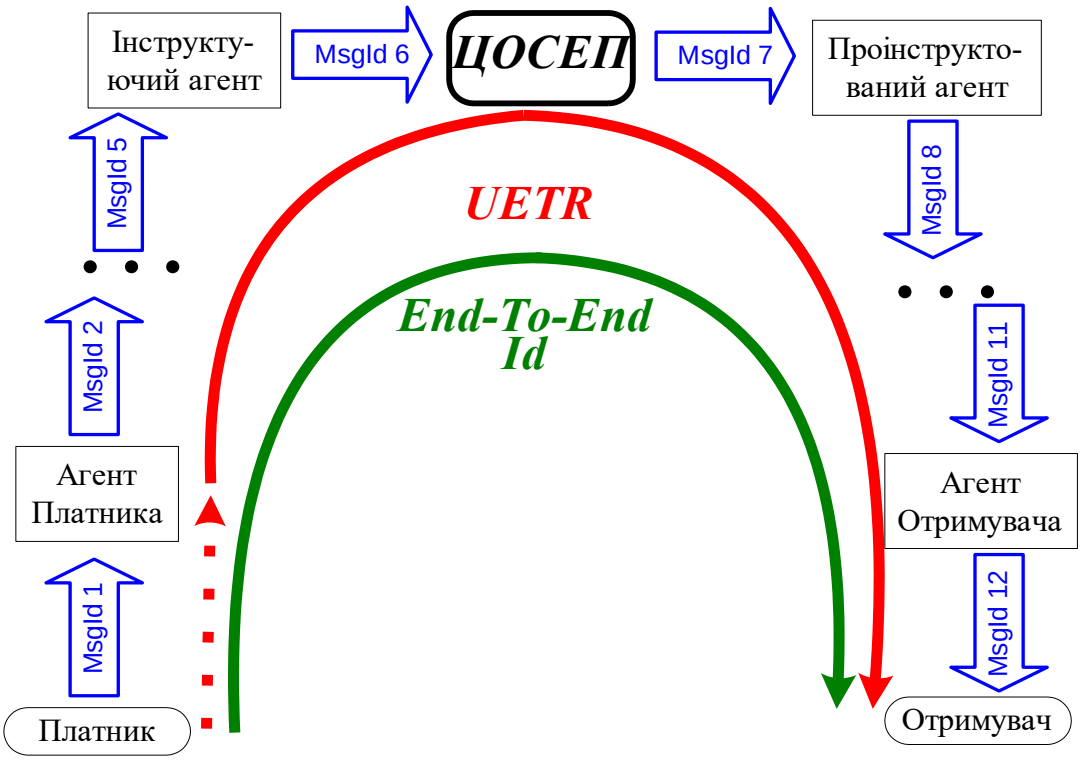

Примітка. Якщо за стандартом ISO 20022 у певному типі повідомлення для ідентифікації повідомлення використовується не „Message Id” (<MsgId>), а аналогічний (рівнозначний) йому ідентифікатор „Identification” (<Id>), то в СЕП для даного типу повідомлення також використовується зазначений рівнозначний ідентифікатор. Тоді:

- правила формування і оброблення „Identification” збігаються з правилами формування „Message Id”;
- щодо перевірки на унікальність, СЕП об’єднує множини значень реквізитів, що надходили у всіх типах повідомлень під назвами „Message Id” і рівнозначного йому „Identification”, і відхиляє повторне значення, якщо воно вже було у зазначеному об’єднанні, незалежно від того, в якому повідомленні і під якою назвою (<MsgId> або <Id>) це значення надходило раніше і під якою надходить зараз.

Далі в цьому документі описано тільки <MsgId>. Роботу з рівнозначним йому ідентифікатором повідомлення <Id> слід організувати так само.

Увага! У повідомленнях ISO 20022 багато різних ідентифікаторів мають назву „Identification” і тег <Id>. Для того щоб відрізнити саме цей ідентифікатор повідомлення, у специфікаціях про нього говоритиметься „ідентифікатор, рівнозначний <MsgId>”.

6.3. Ідентифікатор повідомлення (MessageIdentification)

Назва тега XML: <MsgId>

Зважаючи на те, що MessageIdentification є ідентифікацією „point-to-point”, отже, за межі пари „ЦОСЕП – учасник” воно не виходить, СЕП установлює пропрієтарні правила його формування та перевірки, які діють для обміну повідомленнями виключно між СЕП та її безпосереднім учасником (або між СЕП і Депозитарієм). Зазначені правила не поширюються на інші, ніж СЕП, ланки обміну фінансовою інформацією між учасниками платіжної інфраструктури України.

Структура ідентифікатора MsgId:

Позиції	**Довжина**	**Зміст залежно від напряму руху повідомлення**		
		Від учасника до ЦОСЕП	**від ЦОСЕП до учасника або Депозитарія**	**від Депозитарію до ЦОСЕП**
1	1	Цифра 1	Цифра 2	Цифра 3
2-7	6	Код банку (МФО) учасника-відправника	000000	Код міждепозитарного обліку(МДО) Депозитарію
8-15	8	Дата формування повідомлення у форматі РРРРММДД		
16-32	17	Унікальний номер в рамках зазначеної дати, сформований на розсуд учасника (цифри)	Унікальний номер в рамках зазначеної дати, сформований ЦОСЕП	Унікальний номер в рамках зазначеної дати, сформований на розсуд Депозитарію (цифри)

Разом довжина MsgId становить рівно 32 символи.

„Унікальність” номеру має бути забезпечена в межах учасника-відправника в цілому (а не в рамках окремого типу повідомлень).

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

Увага! „Дата формування повідомлення" слугує тільки для формування унікального ідентифікатора і не має ніякого відношення до календарного дня, в який відбувається проведення в балансі за трансакціями, наведеними в даному повідомленні. Наприклад, на зламі днів ЦОСЕП формує повідомлення-звіти („виписки") за трансакціями банківського дня, що завершився; але оскільки формування повідомлень не є миттєвим, то вони формуватимуться протягом кількох хвилин на початку наступного календарного дня, тому дата формування повідомлення в ідентифікаторі повідомлення міститиме вже дату нового календарного дня.

Наявність в унікальному ідентифікаторі дати не заміняє потреби вказання „дати" або „дати та часу" у відповідних змістовних реквізитах повідомлень.

ЦОСЕП перевіряє унікальність ідентифікаторів вхідних повідомлень від учасників таким чином.

Перевірки базуються на тому, що:

- ЦОСЕП працює цілодобово (тобто повідомлення, сформоване „сьогодні", може надійти до ЦОСЕП „завтра";
- ЦОСЕП не веде черг вхідних повідомлень, у яких повідомлення затримувались би кілька днів. Тому ні у учасника-відправника, ні у ЦОСЕП немає потреби тримати повідомлення кілька днів між його створенням у відправника та обробленням у отримувача.

Зважаючи на це, ЦОСЕП зберігає у себе перелік ідентифікаторів оброблених повідомлень тільки за поточний календарний день і за попередній.

Отримавши вхідне повідомлення, ЦОСЕП перевіряє його ідентифікатор <MsgId> на унікальність таким чином:

- дата, вказана в <MsgId>, має збігатися з датою поточного календарного дня або містити дату „вчорашнього" календарного дня. Якщо вказано іншу дату, то ЦОСЕП відхиляє повідомлення з кодом помилки „Некоректно сформований унікальний ідентифікатор повідомлення <MsgId>"
- Код банку (МФО), вказаний в <MsgId>, має відповідати відправнику повідомлення, визначеному під час приймання повідомлення за допомогою засобів системи криптографічного захисту інформації. Якщо вказано інше, то ЦОСЕП відхиляє повідомлення з кодом помилки „Некоректно сформований унікальний ідентифікатор повідомлення <MsgId>"
- ЦОСЕП перевіряє, чи не було раніше повідомлення із зазначеним ідентифікатором. Якщо було, то ЦОСЕП відхиляє повідомлення з кодом помилки „Не унікальний ідентифікатор повідомлення <MsgId>".

Якщо повідомлення від учасника не проходить зазначених перевірок, то ЦОСЕП надає або не надає учаснику зворотний зв'язок про це згідно з документом „Система електронних платежів Національного банку України (шифр СЕП-4). Загальні правила реалізації стандарту ISO 20022, спільні для всіх інструментів. Частина 3. Загальні принципи надання зворотного зв'язку".

Якщо ЦОСЕП відхилив повідомлення від учасника з будь-яких причин (у тому числі й інших, не пов'язаних з некоректним <MsgId>), то наступного разу учасник має формувати це повідомлення вже з новим <MsgId>.

6.4. Унікальний ідентифікатор трансакції (UETR)

UETR – скорочено від „Unique End-to-End Tracking Reference".

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

UETR є унікальним ідентифікатором трансакції протягом усього її життєвого циклу на всьому ланцюгу її породження, оброблення та доставки. Крім власне платіжних систем, його використовують довідкові системи, такі як GPI Tracker.

Згідно із загальними правилами ISO 20022, UETR має бути унікальним. Це досягається автоматично завдяки алгоритму його генерації, за умови, що використовується надійна реалізація цього алгоритму.

Усі учасники платіжного простору України, приймаючи повідомлення з UETR, мають перевіряти його на унікальність.

ЦОСЕП перевіряє унікальність UETR за попередній період 124 дні. Таким чином, UETR + дата є унікальною ідентифікацією трансакції за всі часи.

UETR має бути сформованим у тій інформаційній системі, яка породжує платіж:

- або клієнтом-ініціатором платіжного документа (наприклад, в кредитовому переказі – Debtor), який формує свій первинний розрахунковий документ у вигляді повідомлення ISO 20022 і спроможний це зробити;
- або банком/ASPSP, що обслуговує зазначеного клієнта і є першим у ланцюжку фінансових установ, задіяних у переказі.

Якщо банк/ASPSP присвоює UETR клієнтському платежу, то він зобов'язаний повідомити його клієнту – для зіставлення з повідомленнями-статусами і звітами, на випадок подальшого його використання у відстеженні платежу (трекінгу), інструментах "Exceptions and Investigations" тощо.

Правила формування UETR є сумісними зі стандартом, визначеним SWIFT, зокрема для використання в GPI сервісі SWIFT.

UETR має бути сформованим за алгоритмом формування Universally Unique Identifier (UUID), також відомого під назвою Globally Unique Identifier (GUID), за IETF стандартом RFC 4122.

Посилання на стандарт:
RFC 4122. A Universally Unique Identifier (UUID) URN Namespace.
http://www.ietf.org/rfc/rfc4122.txt

Оскільки SWIFT обрав для використання 4-ту версію генерації за стандартом RFC 4122 і використовуватиме саме її в сервісі gpi, то учасникам СЕП також пропонується використовувати саме цю версію.

UETR складається з 32 цифр 16-кової системи числення, розділених на 5 груп символами „дефіс" у форматі 8-4-4-4-12 символів, разом 36 символів.

Цифри, які є латинськими буквами, подаються як маленькі літери.

Формат має вигляд:

xxxxxxxx-xxxx-4xxx-yxxx-xxxxxxxxxxxx

де: на місці символа "x" може стояти будь-яка 16-рична цифра ("0"..”9", "a"..”f"),
на місці символа "y" може стояти тільки цифра „8", "9", "a" або "b".

Шаблон: [a-f0-9]{8}-[a-f0-9]{4}-4[a-f0-9]{3}-[89ab][a-f0-9]{3}-[a-f0-9]{12}

Приклад UETR: d12beb59-6259-4fa1-a733-adcd523d72dc

Учасник платіжної інфраструктури України може самостійно розробити генератор формування UETR згідно із зазначеними алгоритмами або використати один з існуючих генераторів формування UETR, у тому числі тих, що вільно поширюються.

Приклад інтеграції генератора в програмне забезпечення мовою Java:

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35

Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

```
import java.util.UUID;                    // Standard Java feature
     UUID uuid = UUID.randomUUID();       // Make a UUID
     String uuid36 = uuid.toString(); // Get it as a character string
```

ЦОСЕП здійснює перевірку:

- синтаксису реквізиту UETR згідно із зазначеним форматом;
- унікальності UETR за період 124 календарних дні.

Слід окремо розглянути випадок, коли ЦОСЕП забракував певну трансакцію з-за причин, що залежать від обставин (наприклад, коли трансакція сама по собі є коректною, але не вистачило коштів на коррахунку учасника, або були заборонені власні видаткові операції тощо). У такому випадку ЦОСЕП запам'ятовує UETR цієї трансакції як «умовно» використаний і дозволяє цьому самому учаснику-відправнику протягом цього самого і наступного календарного дня (але не пізніше!) повторно відправити цю трансакцію до ЦОСЕП із цим самим UETR. ЦОСЕП вважає, що трансакція «ця сама», якщо її сума збігається з попередньою спробою (повторення інших реквізитів ЦОСЕП не перевіряє).

6.5. Ідентифікатор імені повідомлення (Message Name Identification)

Цей ідентифікатор визначає тип і версію повідомлення.

Назва тега XML: <MsgNmId> та похідні від нього (наприклад, <OrgnlMsgNmId>)
Структура ідентифікатора:

Символи	Довжина	Зміст	Приклад
1-4	4	Бізнес-область: "pacs" – Кліринг і розрахунки за платежами (Payments Clearing and Settlement); "camt" – Управління Коштами (Cash Management; "pain" тощо	pacs
5	1	Крапка	.
6-8	3	Разом з „бізнес-областю" визначає функціональне призначення повідомлення	008
9	1	Крапка	.
10-12	3	Варіант	001
13	1	Крапка	.
14-15		Номер версії	08

У прикладі наведено формування імені платіжного повідомлення для реалізації інструменту FIToFI Customer Credit Transfer: pacs.008.001.08.

6.6. End-To-End Identification

ISO 20022 визначає, що:

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

- ініціатор платежу визначає ідентифікатор <EndToEndId>, і надалі цей ідентифікатор супроводжує весь життєвий цикл формування, оброблення, передавання і виконання платежу;
- ідентифікатор <EndToEndId> не є унікальним;
- ідентифікатор <EndToEndId> є обов'язковим в платіжних повідомленнях;
- якщо клієнт ініціює платіж у спосіб, за якого він сам не формує цього ідентифікатору, то банк заповнює значення <EndToEndId> словами „NOTPROVIDED" ("не постачається").

Зважаючи на це, в СЕП приймаються такі принципи роботи з цим реквізитом.

1. Ініціатором платежу може бути:
   a) Платник - банк, ДКСУ, ASPSP або клієнт зазначених фінансових установ;
   b) Депозитарій, який надсилає Платнику запит на оплату за цінні папери;
   c) Отримувач, який надсилає Платнику запит на здійснення платежу;
   d) Стягувач, який надсилає Агенту боржника запит на здійснення платежу, тощо.

2. Ініціатор платежу або фінансова установа, яка веде його рахунок, визначає ідентифікатор <EndToEndId>.

Національний банк не установлює правил формування <EndToEndId>. Кожний учасник розрахунків, формуючи <EndToEndId>, забезпечує його унікальність у своїй системі автоматизації за власними правилами.

3. Дотримується такий принцип стандарту ISO 20022.

Якщо клієнт самостійно створює платіжний документ у вигляді повідомлення ISO 20022 (pain.001), то він зобов'язаний вказати в ньому <EndToEndId>; Агент платника, що його обслуговує, переносить зазначений <EndToEndId> у міжбанківське повідомлення pacs.008/ pacs.009.

Якщо Агент платника створює pacs.008/ pacs.009 в інший спосіб (не шляхом переформування з pain.001), то в міжбанківському повідомленні pacs.008/pacs.009 реквізит <EndToEndId> заповнюється значенням «NOTPROVIDED».

4. Коли фінансова установа формує власний платіж, то вона зобов'язана присвоїти йому <EndToEndId>.

5. Якщо платіж ініційовано шляхом запиту на здійснення платежу від Депозитарія, Отримувача, Стягувача, то Депозитарій, Отримувач, Стягувач формує <EndToEndId> та вміщує його в запит на здійснення платежу.

Платник або банк платника, отримавши цей запит і формуючи платіж на його підставі, переносить <EndToEndId>, вказаний в цьому запиті, до ідентифікації трансакції в платіжному повідомленні.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

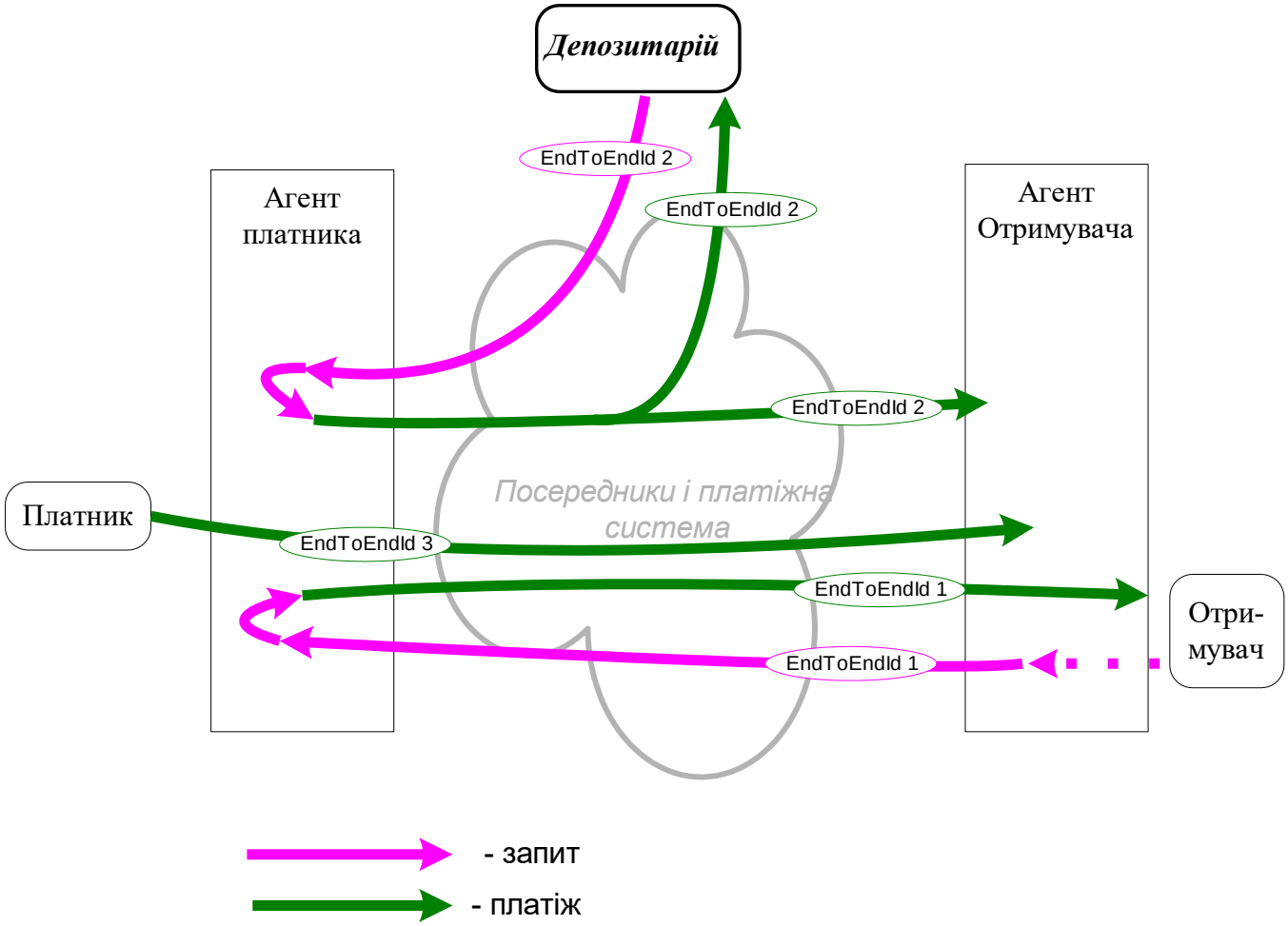

6. Приймаючи вхідне повідомлення, ЦОСЕП не перевіряє значення, вказане в <EndToEndId>, і переносить його з вхідного повідомлення без змін:

- до вихідних повідомлень, що передаються іншим учасникам розрахунків;
- до повідомлень-„квитанцій” („статусів” у термінах ISO), що повертаються учаснику-відправнику повідомлення;
- до „виписок” („звітів”), що надаються і відправнику, і отримувачу повідомлення.

Аналогічним чином має поступити будь-який Агент в ланцюгу переказу коштів.

Таким чином, ініціатор платежу завжди отримує повідомлення з результатом виконання цього платежу, в якому знаходиться сформований ініціатором платежу <EndToEndId>.

Отже, основна мета використання <EndToEndId> – надати ініціатору платежу засоби зіставити ініціювання платежу та результати його фактичного виконання.

Слід наголосити, що оскільки до Агента платника значення <EndToEndId> надходить з різних джерел – від клієнтів, від Депозитарія, від авторів запитів на здійснення платежу, то зовсім не гарантується, що всі ці значення будуть унікальними ідентифікаторами в Україні в цілому. Проте, оскільки <EndToEndId> присвоїв сам ініціатор платежу, а проходячи через ланцюг розрахунків (як показано на вищенаведеній схемі), цей ідентифікатор не змінюється, то для зіставлення на стороні ініціатора даний ідентифікатор є придатним незважаючи на те, що насправді унікальним він не є.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

7. Задоволення вимог фінансового моніторингу

1. Вимоги до інформації, яка супроводжує переказ коштів, визначені статтею 14 Закону про ПВК/ФТ. Встановлені вимоги відповідають положенням Регламенту (ЄС) 2015/847 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про інформацію, що супроводжує переказ коштів, який скасовує Регламент (ЕС) № 1781/2006 (*Regulation (EU) 2015/847 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2015 on information accompanying transfers of funds and repealing Regulation (EC) No 1781/2006*), та Рекомендації 16 «Грошові перекази» (*Wire transfers*) Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF).

Згідно з вимогами частини першої статті 14 Закону про ПВК/ФТ усі перекази мають супроводжуватися інформацією про платника (ініціатора переказу) та отримувача переказу коштів.

У частині вісімнадцятій статті 14 Закону про ПВК/ФТ визначено випадки, на які не поширюються вимоги цієї статті. Інші випадки, за яких вимоги цієї статті не застосовуються, можуть встановлюватися нормативно-правовими актами Національного банку України.

Перелік інформації, якою мають супроводжуватися перекази, наведений окремо в розрізі платника (ініціатора переказу) та отримувача переказу стосовно таких суб'єктів: фізична особа (фізична особа - підприємець), юридична особа, траст або інше подібне правове утворення. У разі відсутності зазначеної інформації фінансовій установі (яка є суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідно до статті 6 Закону про ПВК/ФТ), що надає послуги переказу коштів платнику (ініціатору переказу), забороняється здійснювати переказ коштів.

2. Викладене нижче в цьому розділі застосовується в тих випадках, коли згідно з Законом про ПВК/ФТ фінансова установа відповідно до змісту переказу робить висновок, що в повідомленні ISO 20022 потрібно зазначати інформацію, яка супроводжує переказ коштів.

3. Переказ обов'язково (окрім випадків, визначених в частині вісімнадцятій статті 14 Закону про ПВК/ФТ, на які не поширюються вимоги цієї статті) має супроводжуватися такою інформацією про платника (ініціатора переказу):

Для юридичної особи:

Вимога з Закону про ПВК/ФТ	**Реквізит з блоку Ідентифікації юридичної особи**
1. повне найменування;	Name (Найменування)
2. місцезнаходження	Postal Address (Місцезнаходження)
або ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (для резидентів),	**Identification** при значенні **Proprietary = "USRC"**
3. номер рахунка, з якого списуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції.	реквізит «номер рахунку» є окремим реквізитом повідомлення, що не входить в блок ідентифікації

Для фізичної особи:

Вимога з Закону про ПВК/ФТ	**Реквізит з блоку Ідентифікації фізичної особи**
1. прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові;	Name (найменування)
2. номер рахунка, з якого списуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;	реквізит «номер рахунку» є окремим реквізитом повідомлення, що не входить в блок ідентифікації
3. місце проживання (або місце перебування фізичної особи - резидента чи місце	Postal Address (Місцезнаходження)

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні)	
або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України	Identification (ідентифікатор) при значенні **Proprietary = "PSPT"**
(або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів)	Identification (ідентифікатор) при значенні **Proprietary = "OT"**
або реєстраційний номер облікової картки платника податків	Identification (ідентифікатор) при значенні **Proprietary = "RNRCT"**
або дату і місце народження.	Date and Place of Birth (дата і місце народження)

4. Переказ обов'язково (окрім випадків, визначених в частині вісімнадцятій статті 14 Закону про ПВК/ФТ, на які не поширюються вимоги цієї статті) має супроводжуватися такою інформацією про одержувача переказу:

Для юридичної особи:

Вимога з Закону про ПВК/ФТ	**Реквізит з блоку Ідентифікації юридичної особи**
1. повне найменування;	Name (Найменування)
2. номер рахунка, на який зараховуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції.	реквізит «номер рахунку» є окремим реквізитом повідомлення, що не входить в блок ідентифікації

Для фізичної особи:

Вимога з Закону про ПВК/ФТ	**Реквізит з блоку Ідентифікації фізичної особи**
1. прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові;	Name (найменування)
2. номер рахунка, на який зараховуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;	реквізит «номер рахунку» є окремим реквізитом повідомлення, що не входить в блок ідентифікації

4. Вимоги фінансового моніторингу стосуються переказу коштів, отже, застосовуються до повідомлень ISO 20022 типу «платіжна інструкція» і не застосовуються до повідомлень ISO 20022, за якими переказ коштів не виконується. Вимоги висуваються щодо платника (ініціатора переказу) та отримувача переказу. Зважаючи на це, вимоги фінансового моніторингу мають застосовуватися до таких реквізитів повідомлень:

4.1. Повідомлення, що виконують переказ коштів за ініціативою платника ***(pacs.008, pacs.009, pain.001***):

Реквізит	**Застосування вимог фінансового моніторингу**
Ultimate Debtor	Так, згідно з п.3 цього розділу
Debtor	Якщо наявний реквізит Ultimate Debtor, то ні Якщо реквізит Ultimate Debtor відсутній, то так, згідно з п.3 цього розділу
Initiating Party	Так, згідно з п.3 цього розділу

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35
Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34

Ultimate Creditor	Так, згідно з п.4 цього розділу
Creditor	Якщо наявний реквізит Ultimate Creditor, то ні Якщо реквізит Ultimate Creditor відсутній, то так, згідно з п.4 цього розділу

4.2. Повідомлення, за яким виконується переказ коштів за ініціативою одержувача (***pacs.010***):

Реквізит	**Застосування вимог фінансового моніторингу**
Debtor – фінансова установа, з рахунку якої мають бути списані кошти	Так, згідно з п.3 цього розділу
Creditor – учасник, на користь якого надходять кошти. Він же ініціатор переказу	Зважаючи на те, що відправником ***pacs.010*** буде тільки Національний банк, вимоги фінансового моніторингу до заповнення цього реквізиту не висуваються

4.3. Повідомлення pacs.004, яким здійснюється повернення коштів, за своєю суттю є платіжним, проте не містить реквізитів, які визначають платника та одержувача коштів. Фінансовий моніторинг для платежу, який повертається, було здійснено раніше, при виконанні цього платежу.

4.4. Повідомлення типу «Запит на переказ», на підставі яких надалі будуть сформовані повідомлення на переказ коштів (camt.091, pain.013, camt.003 тощо), можуть:

- містити в реквізитах, що визначають майбутнього платника і одержувача коштів, вищезазначену інформацію, визначену вимогами фінансового моніторингу;
- не містити зазначеної інформації за умови, що відправник платежу, що формується на підставі цього повідомлення, має потрібну інформацію з інших джерел, передбачених законодавством України, і зможе заповнити її в платіжному повідомленні.

4.5. Для інших типів повідомлень вимоги фінансового моніторингу не застосовуються.

5. Відповідальність за дотримання цих вимог лежить на фінансовій установі, яка є першою в ланцюгу переказу коштів і або самостійно формує платіжне повідомлення, або приймає його від клієнта. ЦОСЕП забезпечує транспортування реквізитів платіжних повідомлень і не перевіряє, чи заповнено реквізити повідомлень згідно з вимогами фінансового моніторингу.

6. Вимога нормативної бази з питань фінансового моніторингу

„У разі відсутності рахунку платника (ініціатора переказу) та/або отримувача переказу коштів необхідно супроводження переказу коштів унікальним обліковим номером фінансової операції, яка дає змогу здійснити її відстеження на всьому шляху руху коштів”

забезпечується тим, що унікальним номером фінансової операції слід вважати UETR плюс дата виконання платежу. Як вже зазначалось, ця комбінація є унікальним ключем без обмеження за строками.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Нагорнюк Володимир Васильович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001C030000B3410000
Дійсний до:01.06.2023 17:07:35

Національний банк України
В/52-0008/48152
від 15.06.2021 17:34